

Årsredovisning 2021

Kommunövergripande

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Politiken har ordet	3
2	Förvaltningsberättelse	3
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.2	Den kommunala koncernen.....	5
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ställning.....	8
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	17
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
2.6	Vision, mål och måluppfyllelse	21
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	37
2.8	Balanskravsresultat.....	49
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	50
2.10	Förväntad utveckling.....	53
3	Finansiella rapporter.....	54
3.1	Resultaträkningar	54
3.2	Balansräkningar	55
3.3	Kassaflödesanalyser	56
3.4	Noter.....	57
3.5	Driftsredovisning.....	65
3.6	Investeringsredovisning	67
3.7	Redovisningsprinciper.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.8	Övriga noter och upplysningar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
4	Flerårsöversikt kommunalägda bolag	69
4.1	Surahammarshus förvaltning AB	69
4.2	Surahammars Kommunalteknik AB.....	69

1 Inledning

INLEDNING

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige över det gångna årets ekonomiska utfall av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Den fastställs av kommunfullmäktige i april månad.

Årsredovisningen består av förvaltningsberättelse och ekonomiska sammanställningar för både den verksamhet som bedrivs inom kommunen och den som bedrivs genom annan juridisk person. Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över verksamhetens utveckling, händelser av väsentlig betydelse, sjukfrånvaro, årets resultat efter balanskravsjusteringar, pensionsåtaganden och måluppfyllnad enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Den vänder sig också till dig som är invånare eller företagare i kommunen, och naturligtvis till kreditgivare, leverantörer och samarbetspartner. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppfyllelsen har gått och hur skattepengarna har använts. De obligatoriska inslagen förvaltningsberättelse och ekonomisk redovisning kompletteras med ett inledande kapitel och verksamhetsberättelse.

1.1 Politiken har ordet

2 Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Surahammars kommuns information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och enligt Rådet för kommunal redovisning RKRR:s skrift R15 Förvaltningsberättelse.

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Surahammars kommuns verksamhet under året och ska enligt RKR 15 innehålla följande rubriker:

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

I följande avsnitt sker en analys av utvecklingen över tid för Surahammars kommun samt den samlade kommunkoncernen. Den senare utgörs av Surahammars kommun samt dess helägda dotterbolag Surahammars Hus Förvaltning AB och Surahammars Kommunalteknik AB.

Koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	170,445	169,9	157,1	168,0	209,2
Verksamhetens kostnader	-735,6	-705,5	-702,2	-698,0	-703,1
Skatteintäkter och statsbidrag	644,3	604,3	593,9	572,8	564,3
Årets resultat	69,7	39,2	21,2	9,7	29,6
Soliditet %	29,3	23,9	21,7	19,6	18,7
Soliditet inkl. pensionsskuld %	10,4	4,0	3,3	-1,4	-4,2
Låneskuld till kreditinstitut	550,1	562,9	578,8	582,4	595,7
Antal anställda	768	783	812	842	868

Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Invånare 31 december	10 099	10 092	10 106	10 088	10 037
Kommunal skattesats, %	22,31	22,31	22,31	22,31	22,31
Verksamhetens intäkter	108,069	106,3	97,3	106,9	147,1
Verksamhetens kostnader	-660,83	-652,0	-649,3	-652,6	-656,9
Skatteintäkter och statsbidrag	644,3	604,3	593,9	572,8	564,3
Årets resultat	68,6	36,6	21,6	8,6	28,6
Soliditet %	42,5	36,2	34,6	31,6	31,4
Soliditet inkl pensionsskuld %	16,4	8,1	3,3	-1,4	-4,2
Nettoinvesteringar	56,7	111,2	60,2	34,6	22,2
Självfinansieringsgrad	0,6	0,5	0,7	0,5	0,7
Låneskuld till kreditinstitut	260,8	264,9	268,1	271,2	279,4
Antal anställda	753	767	797	825	849

Den kommunala koncernen har haft bra redovisade resultat under ett antal år. För år 2021 blev resultatet för den samlade kommunala verksamheten hela 69,7 miljoner kronor vilket är betydligt starkare än tidigare år.

Det starkare resultatet förklaras mycket av högre skatteintäkter, ökade statsbidrag, mindre avskrivningar och att nämndernas totala utfall blev bättre än budgeterat.

Den finansiella ställningen har stadigt förbättrats både inom den kommunala koncernen men framför allt inom kommunen. Trots det ligger soliditeten lågt för koncernen, 29,3 %, jämfört med andra kommuner och ännu svagare om hänsyn tas till totala pensionsförpliktelser då utfallet år 2021 är 10,4 %.

2.1 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Surahammars kommunal teknik AB och Surahammars hus förvaltnings AB.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Surahammars kommuns högsta beslutande organ, Surahammars egen "riksdag". Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet. De ärenden fullmäktige beslutar om har oftast behandlats i nämnder och styrelser. De 31 ledamöterna utses efter allmänna val som genomförs samtidigt som riksdags- och landstingsvalen.

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	11
Centerpartiet	2
Vänsterpartiet	3
Moderaterna	6
Sverigedemokraterna	7
Liberalerna	1
Kristdemokraterna	1
Totalt	31

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen en särskild uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet men också över de kommunala bolagen. Styrelsen har därigenom ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen bereder ärenden till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen arbetar till största delen med övergripande planering och förutsättningar för kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen är också likställd nämnd för den verksamhet som finns direkt under styrelsen.

Övriga nämnder

Politiskt tillsatta nämnder och styrelser ansvarar för den löpande verksamheten och fattar beslut om den. Varje nämnd formulerar och beslutar om mål för sina verksamheter. Nämnderna har också ett ekonomiskt ansvar för sin verksamhet.

Nämnder	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa och utveckla kommunens verksamhet som helhet. I Kommunstyrelsen ingår även den tekniska verksamheten som ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser och byggnader.
Barn- och bildningsnämnden	Barn- och Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, fritidsgårdsverksamhet och elevhälsans medicinska insatser. Gymnasiet som bedrivs i andra kommuner ligger också under verksamheten. Kultur och fritid, bibliotek samt verksamheten i badhuset.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och personer med funktionshinder. Nämnden ansvarar även för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Där ingår bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård. Vidare ansvarar nämnden för flyktingverksamhet och Komvux.
Bygg- och Miljönämnden	Bygg- och miljönämnden har det politiska ansvaret för plan- och byggfrågor, geografisk informationsverksamhet. De ansvarar även för kommunens miljö- och hälsoskyddsarbete, vilket innebär tillsyn- och informationsansvar och ett miljöstrategiskt arbete.

Kommunen anlitar inte privata utförare för sin verksamhet. Dock finns det en privat förskoleverksamhet i kommunen som erhåller interkommunal ersättning av kommunen.

Kommunala bolagen

Skälen till att Surahammars kommun valt att driva viss verksamhet i bolagsform är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Den verksamhet som bedrivs i bolagsform är sådan verksamhet som är konkurrensutsatt och drivs på affärsmässiga grunder.

De kommunala bolagen bedriver sin verksamhet utifrån bolagsordning, ägardirektiv och kommunfullmäktiges övriga beslut. Bolagen leds av politiskt tillsatta styrelser och professionella företagsledning.

Surahammars Hus Förvaltnings AB bedriver uthyrning av lägenheter (allmännyttig verksamhet) samt förvaltar lokaler på den lokala fastighetsmarknaden.

Surahammars Kommunal Teknik AB är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningar i Surahammars kommun och har som sådan att följa bestämmelserna i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Bolaget tillhandahåller även resurser för förvaltning av fastigheter.

Samägda och samverkande bolag och organisationer

Det finns två samverkansföretag: Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens stora kommunförsäkring och Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Surahammars kommun finansierar en betydande del av kommunens lånefinansiering. Kommunen ingår även i ett pensionsförbund och i tre kommunalförbund

Surahammars kommun samäger bolag och samverkar i kommunalförbund med andra kommuner. I följande organisationer har Surahammars kommun mindre andelar:

Västra Mälardalens kommunalförbund

VMKF administration är en utförarorganisation som arbetar på uppdrag åt medlemskommunerna Köping, Arboga, Kungsör och Surahammar. Verksamheten ska präglas av: hög kvalitet, minskad sårbarhet och kostnadseffektivitet.

Kolbäckådalens pensionsförbund, 39,6%

Kolbäckådalens pensionsförbund bildades gemensamt av Hallstahammars kommun och Surahammars kommun 2012-11-01. Kolbäckådalens pensionsförbund är den för förbundsmedlemmarna gemensamma organisationen som ska förvalta den pensionsskuld som uppstått i det tidigare för medlemmarna gemensamma Kolbäckådalens gymnasieförbund.

Förbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaden fördelas enligt principen 60/40 mellan Hallstahammars kommun och Surahammars kommun.

Mälardalens brand – och Räddningstjänst, 9,1%

Medlemskommunerna i Mälardalens brand- och räddningsförbund är Västerås, Hallstahammar och Surahammar som har 9,1procent. MBR en bred riskmiljö att hantera, med bland annat flygplats, hamn, kärnbränslefabrik med mera Räddningstjänstverksamheten omfattar bland annat vattendykning, som endast förekommer i ett fåtal av landets kommuner. Under 2020 har en förfrågan inkommit från tre andra kommuner om att träda in i förbundet. Detta är fortfarande under utredning men kommer med största sannolikhet att införlivas under år 2021.

VAFAB

VafabMiljö Kommunalförbund bildades i december 2014 av samtliga kommuner i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommuner. De ansvarar för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering, uppgifter som rör insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger medlemskommunerna enligt 15 kap Miljöbalken.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ställning

2.3.1 Omvärldsrisker

Omvärldsanalysen speglar hur yttre omständigheter kan påverka Surahammars kommun och svensk ekonomi påverkas i hög grad av både pandemin som fortsatt under år 2021 och efterfrågeutvecklingen i omvärlden. För att mildra pandemins effekter har regeringar, centralbanker och myndigheter världen över fortsatt satta in stöd av olika slag vilket gett stöd åt återhämtningen i ekonomin. Den expansiva ekonomiska politiken under pandemin har varit nödvändig för att mildra krisen och stötta återhämtningen och inflationen. Men den har också förstärkt sårbarheter och risker som kan leda till att framtida lågkonjunkturer blir både djupare och mer utdragna än vad som annars skulle vara fallet. Riskerna har ökat särskilt för länder där olika aktörer var kraftigt skuldtunga redan före pandemin.

Hela världen har bekämpat pandemin sedan 2020 och äntligen bedöms den nu inte vara en samhällsfarlig sjukdom och restriktionerna som vi vant oss vid är borttagna. Det kraftiga fallet i omvärldens BNP under inledningen av pandemin är till stor del återhämtat och i början av året prognostiserade analytikerna att det skulle ske en uppgång i den globala ekonomin med en ljusare utveckling med goda tillväxtutsikter, lägre arbetslöshet, minskade elpriser men kommer det att bli verklighet nu med det som sker i vår omvärld?

Samhällsutveckling

Fortsatt stark utveckling i svensk ekonomi

Liksom i omvärlden fortsätter aktiviteten i svensk ekonomi att öka och har återhämtat sig snabbare än väntat. Den snabba återhämtningen har skapat en situation där företag på olika håll i ekonomin har svårt att producera tillräckligt för att möta efterfrågan. Trots dessa utbudsproblem pekar SCB:s BNP-indikator på att BNP det fjärde kvartalet växte starkt. De högsta tillväxttalen bedöms visserligen ligga bakom oss, men efter en dämpning i början av året väntas ekonomin växa i god takt även framöver och arbetsmarknaden fortsätter att förbättras

Oväntad Återhämtning i ekonomin har gett överskott

Osäkerheten var stor inför 2021, både på grund av den fortsatta utvecklingen av pandemin och den efterföljande återhämtningen av den svenska ekonomin men återhämtningen blev oväntat stark.

För andra året i rad är det samlade ekonomiska resultatet för kommuner rekordstort. SCB:s preliminära bokslut över kommunernas och regionernas resultat för 2021 visar på nästan 46 miljarder kronor i överskott för kommunerna.

Så hur har det kunnat bli så starka resultat mitt i en pågående pandemi? Orsakerna är flera. Främst beror det på en snabb återhämtning av den svenska ekonomin, bland annat tack vare en rad statliga stimulanser av näringslivet. Skatteintäkterna har blivit 25 miljarder kronor högre än den information kommuner och regioner hade när budgeten för 2021 gjordes. Skatteunderlagsprognoserna har justerats upp succesivt under året och ökningen har därmed varit omöjlig att förutse eller budgetera för. Det här visar också hur snabbt ekonomiska förutsättningar kan förändras.

Andra bidragande orsaker till resultatet är hög finansiell avkastning på placeringar och låga räntor på skulder har bidragit till det positiva finansnettot, som för året förbättrades med 3,8 miljarder kronor i kommunerna.

Uppreviderad inflationsprognos i år

Efter att ha varit mycket låg under 2020 steg KPIF-inflationen snabbt under 2021 och uppgick till 4,1 procent i december, vilket är den högsta siffran sedan december 1993. I genomsnitt under 2021 var KPIF-inflationen 2,4 procent. Den enskilt viktigaste förklaringarna till utvecklingen är de snabba prisökningarna på drivmedel och i synnerhet elpriserna.

Även om man bortser från energipriserna har inflationen stigit, men betydligt mindre än i många andra länder. I december uppgick KPIF-inflationen exklusive energi till 1,7 procent.

Riksbanken bedömer att energipriserna inte kommer att fortsätta att öka i år. Därmed faller inflationen tillbaka. Det är visserligen osäkert hur varaktig den höga inflationen kommer att bli men i prognosen väntas inflationen vara nära 2 procent från mitten av nästa år. Jämfört med november är bedömningen uppreviderad

Inflationen behöver fortsatt penningpolitiskt stöd för att den ska vara nära målet på lite sikt. Direktionen har därför beslutat att lämna reporäntan oförändrad på noll procent och fortsätta köpa värdepapper för att kompensera för de förfall som sker under året.

Kommunernas ekonomi

Osäkerheten var stor inför 2021, både på grund av den fortsatta utvecklingen av pandemin och den efterföljande återhämtningen av den svenska ekonomin men återhämtningen blev oväntat stark för kommunerna

För andra året i rad är det samlade ekonomiska resultatet för kommuner rekordstort. SCB:s preliminära bokslut över kommunernas och regionernas resultat för 2021 visar på nästan 46 miljarder kronor i överskott för kommunerna.

Så hur har det kunnat bli så starka resultat mitt i en pågående pandemi? Orsakerna är flera. Främst beror det på en snabb återhämtning av den svenska ekonomin, bland annat tack vare en rad statliga stimulanser av näringslivet. Skatteintäkterna har blivit 25 miljarder kronor högre än den information kommuner och regioner hade när budgeten för 2021 gjordes. Skatteunderlagsprognoserna har justerats upp succesivt under året och ökningen har därmed varit omöjlig att förutse eller budgetera för. Det här visar också hur snabbt ekonomisk förutsättning kan förändras.

Andra bidragande orsaker till resultatet är hög finansiell avkastning på placeringar och låga räntor på skulder har bidragit till det positiva finansnettot, som för året förbättrades med 3,8 miljarder kronor i kommunerna.

Överskott kan inte användas till löpande verksamhet

Så vad kan då överskottet användas till? Ett positivt finansnetto, som dessutom varierar, går inte att använda till löpande verksamhet. I den kommunala ekonomin ska kostnaderna varje år täckas av de intäkter som beräknas i budgeten. Dessa kommer framför allt från skatteintäkter, generella och riktade statsbidrag. Årliga överskott stärker däremot den långsiktiga ekonomiska ställningen, soliditeten, och bidrar till att finansiera långsiktiga investeringar och betala av kommande pensionsskulder.

Stark ekonomi i kommuner de närmsta åren

Kommunernas ekonomiska förutsättningar ser förhållandevis goda ut de närmaste åren om kostnadsutvecklingen hålls under kontroll. Skälet är det lägre demografiska trycket, den expansiva finanspolitiken och den konjunkturella återhämtningen.

Analytikerna på Sveriges kommuner och regioner vill ändå poängtera att de kommande ekonomiska utmaningarna inte har försvunnit i och med att sektorn nu har tillfälligt starka resultat. En tillbakablick visar att förra gången sektorns resultat var riktigt starka var åren innan finanskrisen.

Det visar att den ekonomiska situationen kan ändras mycket snabbt. Dessutom kvarstår den långsiktiga demografiska utmaningarna med ökade välfärdsbehov, stora kompetensförsörjningsbehov och svagare offentliga finanser..

Påverkan på kommunernas ekonomi

Den nya befolkningsprognosen påverkar både kommunernas framtida kostnader och intäkter, vilka blir lägre än enligt tidigare beräkningar. Årets befolkningsprognos från SCB visar att den snabbast växande åldersgruppen de kommande tio åren, med 56 procent av den totala befolkningsökningen, finns i gruppen 80+.

Det är också av vikt att analysera hur de olika åldersgrupperna förändras relativt varandra utifrån framtida kostnader men även intäkter och kostnaderna måste sättas i relation till ökningen av personer i arbetsför ålder, både utifrån hur intäkterna kommer att utvecklas och hur arbetskraften kommer att förändras. Det är tydligt att det inte bara är kostnaderna som beräknas öka relativt långsamt kommande år, utan även skatteintäkterna. Personer i arbetsför ålder kommer enligt prognoserna att öka betydligt långsammare än det demografiska behovet. Sveriges kommuner och regioner ser dock inte en omedelbar ekonomisk påverkan av befolkningsförändringen i arbetsför ålder tack vare den snabba ökningen av sysselsättningen till följd av konjunkturförstärkningen och de stora statliga finanspolitiska satsningarna till följd av pandemin.

För att kunna hantera dessa ökade kostnader finns behov av att effektivisera och prioritera verksamheter för att få ekonomin att gå ihop på både kort och längre sikt. Det kommer därför sannolikt att ställas större krav på hur resurserna ska fördelas i kommunen och det kommer krävas tuffa politiska beslut.

För att undvika stora skattehöjningar kommer kommunerna få arbeta med effektiviseringar, nya arbetsätt och omprioriteringar. Även arbetet med att öka sysselsättningen i kommunen och inflyttningen bör vara ett prioriterat arbete då det leder till att öka skatteunderlaget.

Surahammars kommun har tagit höjd för ökade kostnader för planerade insatser men räknar också med kostnadsbesparingar som ett led i det effektivitetsarbete som bedrivs. Ytterligare arbete pågår inom verksamheterna beträffande nya arbetsätt och hur olika processer kan digitaliseras, exempelvis kommer nyckelfri hemtjänst att införas under år 2021.

Kommunen kommer fortsätta att se över kärnverksamheternas lokalbehov framöver för att möta de ökade demografiska trycket. Två nya äldreboenden med 40 respektive 8 platser är färdigställt under år 2021.

Stora delar av förskoleverksamheten planeras att flyttas till samma fastighet, efter renovering, och där kan personella resurser samordnas på ett bättre sätt än i dagsläget.

Det behöver också byggas en ny grundskola inom en snar framtid och där har en projektgrupp redan initierats.

Det som händer i vår omvärld just nu skakar för närvarande om hela Europa och analytikerna på Sveriges kommuner och regioner kommer inte göra någon ny prognos på grund av det osäkra läget utan reflekterar kort över de ekonomiska effekter de redan kan ana.

Till en början märks de i form av sämre finansnetto för kommuner. Det är en följd av fallande börser och ökade räntor kombinerat med högre kostnader för olja, gas, livsmedel och vissa andra importvaror. Sveriges handel med Ryssland är dock begränsad till cirka 1 procent export och import vilket även medför att antalet arbetade timmar inte påverkas märkbart till följd av kriget. Däremot kan skatteintäkterna öka långsammare beroende på hur andra länders ekonomier och världsekonomin påverkas av kriget.

Så hur Kina agerar eller hur exempelvis Tyskland påverkas har betydligt större betydelse för svensk export och antalet arbetade timmar än kriget i sig. Det är också viktigt att betona att skattunderlaget är ganska motståndskraftigt då även arbetslöshetsersättningar och andra transfereeringar beskattas. Detta blev tydligt under pandemin.

I veckan fattades beslut om att aktivera det så kallade massflyktsdirektivet i EU. Flyktingar från Ukraina kommer därmed att ges ett tillfälligt uppehållstillstånd i minst ett år med möjlighet till förlängning i ytterligare två år. De har då rätt att bland annat gå i skola och arbeta. Migrationsverket säger att de kommer att finansiera kommuners och regioners kostnader även om de ukrainska flyktingarna inte är asylsökande.

2.3.2 Befolkning och sysselsättning

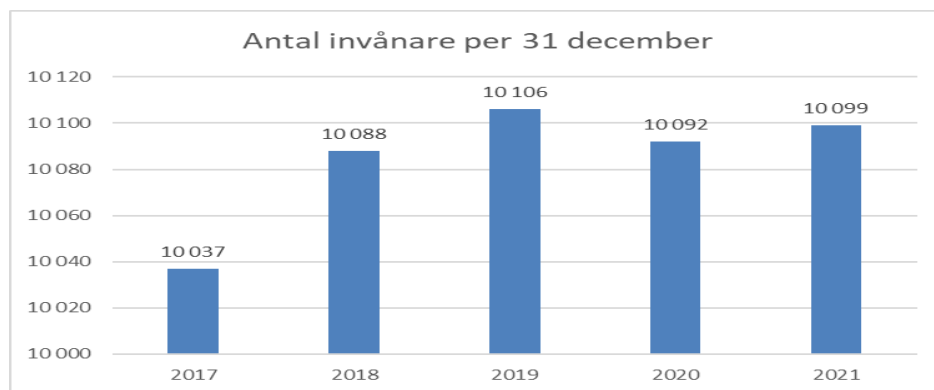
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning är antalet invånare i kommunen, befolkningsstrukturen samt sysselsättning.

Målsättningen för Surahammars kommun är att få en jämn befolkningstillväxt där kommunen kan fortsätta att erbjuda bra service till kommuninvånarna.

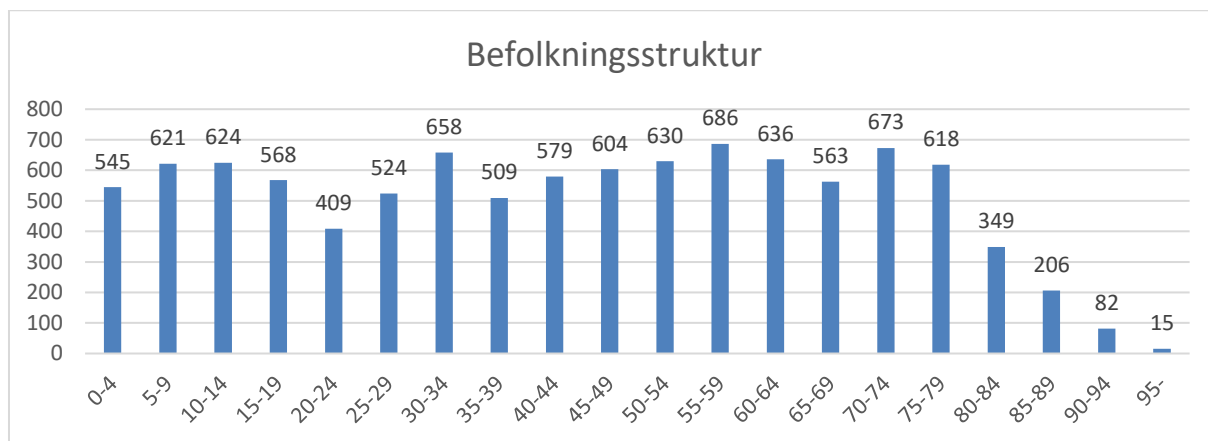
Befolkningsutvecklingen har stor betydelse för alla kommuner både gällande skatteunderlag och planering av de kommunala verksamheterna, där åldersfördelningen är den mest intressanta variabeln och där det visar sig hur efterfrågan kan se ut i de olika kommunala verksamheterna.

Det är även viktigt i den ekonomiska planeringen så att resurser flyttas från de grupper som minskar till de där ökningen sker.

Befolkningsförändringarna under året har varierat och vid årsskiftet hade befolkningen i Surahammars kommun ökat med 7 personer till 10 099. Vid årsskiftet 2020/2021 hade kommunen 10 092 invånare.

Befolkningsstrukturen har stor betydelse för om kommunen får eller får lämna bidrag i kostnadsutjämningsystemet. Många barn och ungdomar samt många äldre innebär höga kostnader vilket kostnadsutjämnningen ska kompenseras för.

Arbetsmarknad och näringsliv

Arbetsmarknaden påverkades även under 2021 av pandemin som har medfört att antalet personer som varit arbetslösa i mer än tolv månader har ökat och är 23 000 fler än samma tidpunkt 2020. Data tyder dock på en viss ljusning på arbetsmarknaden då efterfrågan på arbetskraft ökat under 2021 i takt med att restriktioner har lättats. Arbetsmarknaden har återhämtat sig snabbt och är fortsatt stark efter restriktionerna släppte. Även om det finns en viss säsongseffekt i siffrorna ser analytiker på Arbetsförmedlingen att efterfrågan inte verkar klinga av.

Sysselsättningen har mer än återhämtat sig efter fallet 2020 och under fjärde kvartalet 2021 ökade sysselsättningen med 0,3 procent jämfört med kvartalet innan. Det finns fortfarande skillnader mellan olika branscher och sektorer men allt fler företag rapporterar brist på arbetskraft. Anställningsplanerna inom näringslivet är, enligt Konjunkturbarometern, på en mycket hög nivå i synnerhet inom industrin och privata tjänstenärings. Arbetsförmedlingen bedömer att antalet sysselsatta kommer att fortsätta öka under prognosperioden som sträcker sig fram till och med 2023, dock i en avtagande takt.

Arbetslösheten är dock fortsatt hög och effekterna av pandemin bedöms som långvariga, framför allt med tanke på den tydliga ökningen av långtidsarbetslösheten.

Under slutet av 2022 bedöms antalet inskrivna arbetslösa att närma sig nivåerna innan pandemin. Under prognosperioden är det framför allt inskrivna arbetslösa med kortare inskrivningstider och en starkare position på arbetsmarknaden som väntas lämna för arbete. Situationen på arbetsmarknaden bedöms bli fortsatt svår för inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga.

Långtidsarbetslösheten ställer krav på Arbetsförmedlingen men även på de fristående aktörerna, kommunerna och arbetsgivarna. Många av dem som står längst ifrån arbetsmarknaden saknar gymnasieutbildning och därmed krävs satsningar på reguljär utbildning. Arbetsgivarna kan också behöva se över sina krav och erbjuda utbildningsinsatser på jobbet i högre utsträckning.

Arbetsförmedlingen, har i sin prognos, gjort nedanstående bedömning av antalet och andelen inskrivna arbetslösa för åren 2021 och 2022.

Fortsatt återhämtning på arbetsmarknaden

Inskrivna arbetslösa 16-64 år, genomsnitt per år (prognos 2021-2023)

	Antal inskrivna arbetslösa	Arbetslöshetsnivå*
2019	349 000	7,0%
2020	437 000	8,5%
P2021	410 000	7,9%
P2022	362 000	7,1%
P2023	350 000	6,8%

Källa: Arbetsförmedlingen

Trots att återhämtningen har påbörjats finns det stora utmaningar på arbetsmarknaden. Det handlar dels om ett stort antal långtidsarbetslösa, dels om att strukturomvandlingen medför andra krav på arbetskraftens kompetenser. Det finns därför ett stort behov av utbildning och omställning för att möta utmaningarna framöver

De utmaningar som länet står inför handlar bland annat om att motverka bristen på arbetskraft, att motverka långtidsarbetslösheten och att öka utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden. Många arbetsgivare signalerar att bristen på utbildad arbetskraft är stor och att detta hindrar vissa verksamheter från att växa. En av de viktigaste utmaningarna är att motverka bristen på utbildad arbetskraft.

	Inskrivna arbetslösa 2021-12	Förändring mot 2020-12	Öppet arbetslösa 2021-12	Förändring mot 2020-12	Progr med akt.stöd 2021-12	Förändring mot 2020-12
Riket	7,2%	-1,6%	3,5%	-1,1%	3,7%	-0,5%
Västmanlands län	9,1%	-1,5%	3,4%	-1,3%	5,7%	-0,3%
Arboga	8,2%	-1,8%	3,6%	-0,8%	4,6%	-1,0%
Fagersta	11,0%	-1,5%	4,0%	-0,9%	7,0%	-0,6%
Hallstahammar	7,8%	-1,4%	2,8%	-1,7%	5,0%	0,3%
Kungsör	9,9%	-1,7%	3,5%	-0,8%	6,4%	-1,0%
Köping	8,9%	-1,8%	3,2%	-0,8%	5,7%	-1,0%
Norberg	10,1%	-0,6%	4,5%	0,1%	5,6%	-0,8%
Sala	7,7%	-1,8%	2,6%	-1,5%	5,1%	-0,4%
Skinnskatteberg	7,4%	-0,4%	3,0%	-0,5%	4,3%	0,1%
Surahammar	7,4%	-2,3%	2,9%	-1,7%	4,5%	-0,6%
Västerås	9,4%	-1,4%	3,5%	-1,4%	5,9%	0,0%

Den öppna arbetslösheten i Västmanland minskade under hela året med 1,3 procent från föregående år och slutade på 3,4 procent . Länet har gått bättre än riket som helhet när det gäller förändring från föregående år enligt Arbetsförmedlingens statistik då den öppna arbetslösheten i hela riket minskat med 1,1% och ligger hamnade på 3,5% vid årets slut.

Surahammars kommun tillsammans med Hallstahammars kommun var de kommuner som minskade den öppna arbetslösheten mest i länet med sina 1,7 procent vardera. Det medförde att den öppna arbetslösheten i Surahammars kommun vid årets slut var 2,9 procent.

När det gäller personer som är inne i aktivitetsstöd ligger Västmanland högt med 5,7 procent vilket är 2 procent högre än riket och där blev minskningen endast 0,3 procent i jämförelse med samma period 2020. Även här har Surahammars kommun minskat med 0,6 procent under året och 4,5 procent är med i program med aktivitetsstöd vid årets slut. Det är lägre än länet men högre än riket.

Ungdomsarbetslösheten

När det gäller hur många ungdomar som är inskrivna arbetslösa i Surahammar den förbättrats avsevärt sedan föregående år med hela 7 procent i jämförelse sker med riket där motsvarande siffra är 5,2 procent vid årets slut. vilket är den största minskningen i länet. De öppet arbetslösa ligger på 3,0 procent och har därmed minskat från föregående år med 2,6 procent. Större minskning har skett gällande ungdomar i program med aktivitetsstöd där minskningen är 4,4 procent men ligger ändå på en hög nivå med 9,4 procent kommun har den minskat med hela 6,6 procent från augusti 2020 och ligger på 4,6 procent nu i år. Det är den största minskningen i hela Västmanland och det betyder även att öppna arbetslösa i Surahammars kommun ligger lägst med 4,6 procent, motsvarande siffra för Västmanland som helhet är 5,5 och för riket 4,9.

	Inskrivna arbetslösa 2021-12	Förändring mot 2020-12		Öppet arbetslösa 2021-12	Förändring mot 2020-12		Progr med akt.stöd 2021-12	Förändring mot 2020-12
Riket	8,7%	-3,0%		3,5%	-1,3%		5,2%	-1,7%
Västmanlands län	12,0%	-2,7%		3,7%	-1,2%		8,3%	-1,6%
Arboga	10,3%	-1,2%		3,0%	-0,4%		7,2%	-0,8%
Fagersta	15,1%	0,0%		6,7%	2,4%		8,4%	-2,3%
Hallstahammar	12,1%	-0,5%		3,8%	-0,1%		8,3%	-0,4%
Kungsör	13,7%	-0,8%		3,6%	-1,7%		10,2%	0,8%
Köping	11,5%	-4,1%		3,6%	-1,2%		7,9%	-2,9%
Norberg	12,7%	-4,9%		3,2%	-2,6%		9,6%	-2,3%
Sala	12,6%	-3,5%		3,2%	-2,2%		9,4%	-1,2%
Skinnskatteberg	11,0%	-0,5%		2,2%	-0,3%		8,8%	-0,2%
Surahammar	12,4%	-7,0%		3,0%	-2,6%		9,4%	-4,4%
Västerås	11,7%	-2,8%		3,7%	-1,3%		8,0%	-1,4%

Vi har fortsatt att utveckla verksamheten på Arbetscenter för att kunna ge människor en språngbräda vidare till fortsatta studier eller arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Vi har under sommaren/hösten drivit ett ungdomsprojekt som syftar till att förbättra övergången från KAA (Kommunens aktivitetsansvar) till arbetet med unga vuxna.

DUA -delegationen som syftar till att skapa möjligheter till arbete för unga och nyanlända, har en viktig uppgift att se till att samverka mellan AF och kommuner fungerar.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För att förstå Surahammars resultat och ställning är det av stor vikt att få kännedom om de väsentligaste riskerna för kommunen och kommunkoncernen. Riskerna kan identifieras och placeras som omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Omvärldsanalysen speglar hur yttre omständigheter kan påverka Surahammars kommun. Några av de faktorer som påverkar kommunen är konjunkturutvecklingen, utvecklingen på arbetsmarknaden, demografiska förändringar, reformer beslutade av riksdagen och andra statliga beslut, inflations- och löneutveckling samt ränteläget.

En risk för kommunen är att tillgänglig arbetskraft inte är tillräcklig för att försörja de för kommunen viktiga exportföretagen. En anledning till att det är svårt att locka till sig arbetskraft är brister på bostadsmarknaden. Om kommunen inte lyckas åtgärda dessa brister ökar risken för att företagen lägger produktion och utveckling på annan ort. I förlängningen kan en utflyttning leda till ökad arbetslöshet och ökande försörjningsstöd.

Samtidigt måste ett ökat bostadsbyggande, för att lösa ett akut problem, vägas mot att ett stort utbud av bostäder i en ekonomisk nedgång ökar risken för prisfall på bostadsmarknaden, vilket i sin tur kan leda till att bostadsinvesteringarna faller tillbaka ytterligare och att hushållen blir försiktigare i sina konsumtionsbeslut.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter. Det är viktigt att både rekrytera och behålla personal med kompetens. Kommunen måste även arbeta förebyggande så att sjukskrivningarna fortsätter att vara på en låg nivå.

Arbetet måste fortsätta med att satsa på nya tekniska lösningar, rationaliseringar, omställningar, friskvårdssatsningar och att ha en bra arbetsmiljö.

Åldrade anläggningar och byggnader i kommunen medför risk för att underhåll och investeringar måste tidigareläggas i förhållande till befintliga underhålls- och investeringsplaner. Det gäller även kommunens gatu- och vägverksamhet.

De senaste åren har stora satsningar gjorts på grundskolan. Det viktigaste målet för satsningarna är att ge unga kommuninvånare bättre möjligheter till vidareutbildning och bättre förutsättningar för att läsa vidare och sedan etablera sig på arbetsmarknaden.

Trots satsningarna har gruppen som lider av psykisk ohälsa ökat och en stor andel av eleverna har tyvärr inte klarat gymnasiestudierna på ett tillfredsställande sätt. Om planerade satsningar är otillräckliga kan kostnaderna komma att öka ytterligare kommande år.

Finansiella risker

Den kommunala koncernen och kommunen är utsatta för olika typer av finansiella risker. En ny risk som kanske kommer påverka kommunen är den nya riskskatten i Sverige men i dagsläget är det oklart om denna skatt drabbar Kommuninvest och indirekt kommunerna mer än år 2021.

När det gäller kommunens påverkan av finansiella risker utgörs det främst av ränterisk, finansieringsrisk, pensionsförpliktelser samt risker i skatter och statsbidrag. Surahammars Hus Förvaltnings AB och Surahammars Kommunalteknik AB har även risker då de har ränteswapar och derivat.

Ränterisk

Per den 31 december 2021 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 550,1 mkr och minskar med de årliga amorteringarna. Kommunen har fördelat sina lån med olika bindningstider för att minimera ränteriskerna.

Kommunens båda helägda dotterbolag har dokumenterade säkringar av bolagens räntebindning. Avtal om en så kallad ränteswap skyddar mot ränteförändringar. Genom säkringen erhåller bolagen en fast ränta.

Bolagen utnyttjar derivatinstrument för att hantera ränterisken som uppstår vid upptagande av lån till rörlig ränta. För dessa transaktioner tillämpas normalt säkringsredovisning.

Skatteintäkter och statsbidrag

Det finns risker förknippade med reducerade skatteintäkter till följd av ökad arbetslöshet vid en konjunkturedgång, särskilt om den slår hårt mot exportindustrin, som är viktig för Surahammars kommun. Ännu större risk för kommunen är reduceringar i statsbidragen, då dessa är beroende av politiska beslut på nationell nivå och de är svåra att förutse.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Här nedan anges händelser av väsentlig betydelse som haft påverkan på målarbete och/eller ekonomiskt utfall samt verksamhetens kvalitet.

Kollektivtrafik

Nytt avtal tecknades med Västanhede AB gällande den särskilda kollektivtrafiken. med start 16 augusti och gällande färdtjänst 1 november.

Gymnasieavtal

Västerås stad sa upp gymnasieavtalet med kommunen. Nytt avtal skrevs under hösten mellan kommunerna men delen gällande elever på individuella program är borttaget. Det innebär att kommunen ska bygga upp en egen organisation för de elever som väljer individuella programmet från och med hösten 2022.

Politiskt maktskifte

Det blev ett maktskifte med ny majoritet den 22 juni 2021 vilket innebar ny ordförande tillika kommunalråd, nya vice ordföranden i kommunstyrelsen och flera nya ledamöter.

Invigning av nybyggda äldreboenden i kommunen

Under året invigdes tillbyggnad Källbogården där en av de nya avdelningarna är tvåspråkig. Senare under hösten invigdes även vårdboendet Dynabacken i Virsbo.

Uppstart av nya stora byggprojekt

Projektering av sista etappen av förskoleverksamhet i Ängsgårdens lokaler återupptogs, upphandling beräknas ske under första halvåret 2022.

Förstudie har påbörjats gällande ny mellanstadieskola.

Inflytt i nyrenoverade Bäckhammarskolan

Verksamhet inom barn- och bildningsnämnden har under året flyttat in i de nyrenoverade lokalerna på Bäckhammarskolan.

Nära vård

Kommunen har anslutits till ett projekt för utveckling av Nära vård tillsammans med Regionen och Västerås Stad.

Ny ÖP-plan, Översiktsplan

Kommunfullmäktige fattade i oktober § 103, beslut om att anta översiktsplan och medföljande miljökonsekvensbeskrivning.

Höjd beslutad Va-taxan i Surahammars kommun

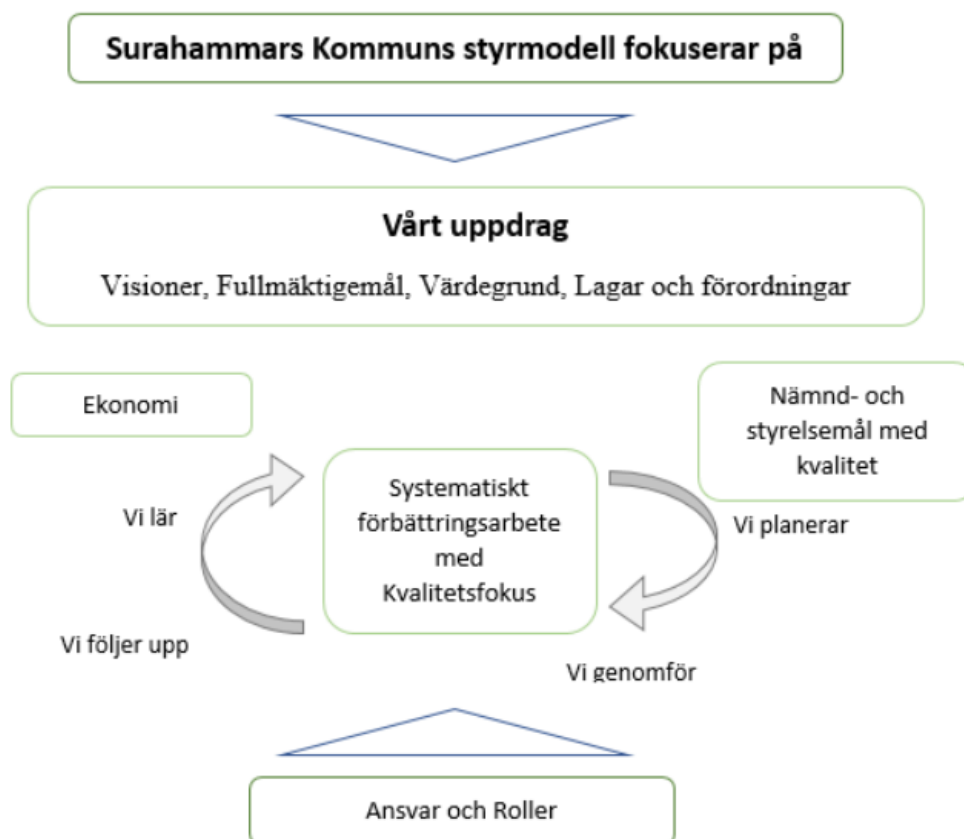
Eftersom verksamheten står inför kommande stora investeringar inom VA-området beslutade Kommunfullmäktige i november § 120, att Va-taxan fast och rörlig de skulle höjas med 10% från och med 1 januari 2022.

Surahammars Kommunalteknik AB

Under året togs beslut av Surahammars Kommun, Hallstahammars Kommun och Mälarenergi AB att bilda ett gemensamt VA-bolag. Bolaget, Mälarenergi Vatten AB, bildades den 3 januari 2022. Personalövergång skall ske den 1 april 2022.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Styrmodell

Styrmodell och verksamhetssystem

Implementering av ny styrmodell och verksamhetssystemet Stratsys.

Kommunstyrelseförvaltningen har under året arbetat med att införa den nya styrmodellen i kommunen, se mer om införandet under avsnittet mål. Projektledare har drivit implementationen av ny styrmodell och för införandet av nytt verksamhetssystem Stratsys. Systemet hanterar bland annat verksamhetsplan med mål, uppföljningar och åiterrapporteringar samt internkontrollarbetet. Projektplanerna har efterlevts i stora drag förutom att pandemin medfört att stora utbildningstillfällen skjutits på framtid eller gjorts om till mindre träffar. Internkontroll- och verksamhetsmodulen i Stratsys är införd. En förenklad styrmodell är gjord enligt plan och utskickad. Arbetsgrupper för Stratsys med representanter från alla förvaltningar är under införande. Arbete fortsätter under 2021 och aktivitet läggs in och följs upp i Stratsys.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ. Fullmäktiges ansvar är att styra kommunkoncernens verksamhet med utgångspunkt i gällande lagar, förordningar och annan statlig styrning.

Målstyrning

Utifrån de utvecklingsområden som identifierats med stöd av tjänstemännen formuleras en vision, målområden och övergripande resultatmål från fullmäktige som ska utgöra en grund för verksamhetens utvecklings- och förbättringsarbete. Fullmäktigemålen ska vara övergripande och hänga samman med visionen. Målen är strategiskt viktiga för mandatperioden och ska ge effekt på längre sikt. Målen förmedlas sedan som uppdrag till underliggande nivå.

Vision, målområden och övergripande mål fastslås av kommunfullmäktige vid varje ny mandatperiod. I oktober 2021 § 107 beslutade Kommunfullmäktige om att revidera den strategiska och ekonomiska planen för år 2021-2022 med utblick 2023, med nya övergripande mål.

I verksamhetsplaner och detaljbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram. Kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen har samtliga lämnat in verksamhetsplaner /affärsplaner med detaljbudget för år 2021 i enlighet med ny styrmodell.

Målstyrningen utgår från att kommunfullmäktige beslutar om fokusområden som alla nämnder och styrelser ska förhålla sig till. Kommunfullmäktige beslutar också om prioriterade mål som är strategiskt viktiga för att nå framgång inom respektive fokusområde. Fullmäktigemål ska prioriteras vid fastställande av de ekonomiska ramarna.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrningen utgörs av ramar och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen. Genom budgeten omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet.

Nämnderna tar i budgeten fram förslag till mål och ekonomiska ramar för den egna verksamheten. Kommunstyrelsen bereder nämndernas förslag och därefter fastställer kommunfullmäktige kommunens budget vilket är gjort enligt plan.

Uppföljningsprocessen

Under januari-mars pågick en sammanställning av bokslut och årsredovisning per 31 december föregående år, vilket redovisas till kommunfullmäktige under april månad. Årsredovisningen är en kommungemensam uppföljning av Budget och plan. I årsredovisningen rapporterades ekonomiskt bokslut.

Under året har det genomförts bokslutsprognoser. Dessa har meddelats kommunfullmäktige. Per den 31 augusti sammanställdes delårsrapport för styrelse, nämnder och bolag vilka meddelas kommunfullmäktige i oktober.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Under året har särskilda uppföljningar skett gällande Barn- och bildningsnämnden. Anledningen var ett befarade underskott, i samband med prognosen vid delårsbokslutet.

2.6 Vision, mål och måluppfyllelse

Vision

År 2040 är Surahammars kommun en mer tillgänglig, välmående, tillväxtdriven och utvecklande kommun där kommuninvånarna känner mer stolthet, gemenskap och trygghet

Målområden och Kommunfullmäktiges mål 2021-2022 med utblick 2023

De mål som återrapporteras i årsberättelsen är de mål som beslutades av Kommunfullmäktige 2020-11-30 § 114 och som Kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelsen brutit ner i sina verksamhetsplaner för 2021.

Efter maktskiftet sommaren 2021 så reviderades målen och antogs av Kommunfullmäktige 2021-10-25, § 107. Förändringarna som skedde var att följande mål lades till:

Goda levnadsvillkor

- **Trygghet, samhörighet och framtidstro i hela kommunen.** För att känna tillit, trygghet och framtidstro är det viktigt att skapa ett jämlikt samhälle. Ingen ska behöva känna oro för att vistas utomhus i vår kommun. Att införa ett lokalt brottsförebyggande råd ska bli en viktig roll i ett brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete inom kommunen, Att verka för ett klimat som ger en känsla av samhörighet och framtidstro i hela kommunen.
- **Hälsofrämjande mötesplats i form av familjecentral med öppen förskola,** för att bedriva förbyggande arbete i samverkan.

God tillgänglighet

- **Ökad turism,** ta vara på och utveckla de sevärdheter och miljöer som finns i kommunen

God förvaltning

- **Förbättrat underhåll,** av kommunala byggnader, gator/vägar och lek/aktivitetsplatser

Ovanstående mål har brutits ner i verksamhetsplaner för 2022 och kommer återrapporteras först vid delårsrapporteringen 2022.

Nedan framgår en bedömning av måluppfyllelse som grundar sig i hur Kommunstyrelse, nämnder och bolag bidragit till måluppfyllnad under året 2021.

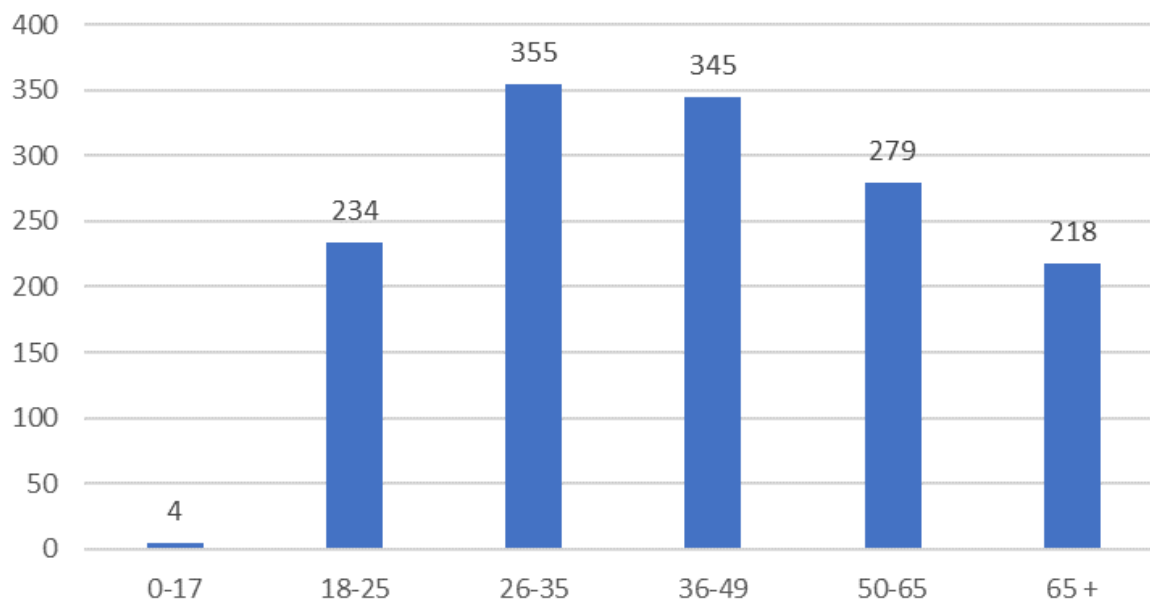
Målområden <u>2021-2022</u>	KF övergripande resultatmål
Goda levnadsvillkor	Det finns bostäder för olika målgrupper
	Förvaltningarna värnar om finska kommuninvånarnas rätt till finska språket och finsk kultur
God tillgänglighet	Det finns förutsättningar för en positiv ortsutveckling i form av en utvecklad infrastruktur/kommunikationer
	Det finns möjlighet att ansluta sig till bredband om minst 100 Mbit/s
	Utvecklad digitalisering inom kommunen
	God tillgänglighet inom förvaltningarna
God tillväxt	Skolorna och förskolorna håller hög kvalitet
	Det finns en god markberedskap för företag och kommuninvånare
	Underlätta för befintliga företag inom kommunen att verka, expandera och utvecklas,
God förvaltning	Implementerad ny styrmodell
	God ekonomisk hushållning
God arbetsgivare	Kommunen är en hälsofrämjande arbetsplats

2.6.1 Goda levnadsvillkor

KF övergripande resultatmål
<p>◆ Det finns bostäder för olika målgrupper</p>
<p>Det ska finnas en god planering och bostäder för kommuninvånarens olika behov av bostäder</p> <p>Målet tilldelas: Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Bygg och Miljönämnden och Surahammars Hus AB</p> <p>RUS 2030 Ett välmående Västmanland - Mål 2 Balans på bostadsmarknaden</p>
<p>Kommentar</p> <p>Målet att det finns bostäder för olika målgrupper bedöms inte vara helt uppfyllt. Riktade medel har tillförts för projekt Dynabacken under år 2021 för att skapa äldreboendeplatser i Virsbo.</p> <p>Äldreboendeplatser har ökat samt sociala kontrakt. Behovet av såväl lägenheter som tomtmark är ej tillgodosett. 218 personer över 65 år står bostadskö till hyreslägenhet. En strategisk planering bedöms behövas för att tillgodose behovet på sikt.</p> <p>Kommunstyrelsen</p> <p>En omarbetning av bostadsförsörjningsplanen önskas av majoriteten innan den går upp för politiskt beslut. Målet bedöms i nuläget därför som ej uppfyllt.</p> <p>Socialnämnden</p> <p>Socialnämnden bidrar till Kommunfullmäktiges övergripande mål vad gäller bostäder för olika målgrupper. Detta genom att nya boendeplatser inom äldreomsorgen har färdigställts under hösten 2021 och att stödboende för vuxna missbrukare finns att tillgå. Efterfrågan av serviceboende inom LSS har varierat under 2021 varvid en kartläggning utifrån behov kommer att genomföras 2022.</p> <p>Bygg Miljönämnden</p> <p>Det finns fortfarande ett behov för nya bostäder i kommunen, såväl lägenheter som småhus. Delar av detta kan hanteras genom att man blir bättre på att informera om vilka lediga tomter som finns i kommunen. Andra åtgärder innebär att ändra eller skapa nya detaljplaner vilket har påbörjats..</p> <p>Surahammars Hus Förvaltnings AB</p> <p>Delvis uppfyllt. Det finns dock för få hyreslägenheter för att täcka behovet för alla målgrupper. Det är 1461 sökande i olika ålder. Det är ca 8-10 år väntetid för så kallade boende 55 + samt ca 3 år för övriga sökande.</p> <p>Bidragit till bostad för personer i behov av social kontrakt utfall 16 av planerade 10.</p> <p>Fortsatt planering för att främja bostadsbyggande för alla målgrupper behöver göras. Kartläggning visar att 218 personer över 65 år önskar hyreslägenhet. Om bostäder kan erbjudas till målgruppen kan det möjliggöra för rörlighet på villamarknaden. Moderna tillgänglighetsanpassade lägenheter kan vara ett alternativ till äldreboende.</p>

KF övergripande resultatmål

Sökande grupperat på ålder

● Förvaltningarna värnar om finska kommuninvånarens rätt till finska språket och finsk kultur

Finskt förvaltningsområde sedan maj 2010. Se handlingsplan.

Sverigefinnarna i Surahammar har speciella rättigheter, De kan, om de vill, använda finska i sina kontakter med Surahammars kommun .

Sverigefinnar har också rätt att begära, om de vill, förskoleverksamhet och äldreomsorg helt eller delvis på finska. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna språket ska speciellt främjas.

RUS 2030 Ett välmående Västmanland-
Mål 4 Öka tilliten i samhället

Kommentar

Målet att förvaltningarna värnar om finska kommuninvånarens rätt till finska språket och finsk kultur bedöms som uppfyllt i kommunen. Målet finns inte med i Strategiska och ekonomisk plan 2022-2023. Kommunens fortsatta åtaganden i och med att vi ingår i finskt förvaltningsområde.

Kommunstyrelsen

En handlingsplan för finskt förvaltningsområde för perioden 2021-2024 är antagen av kommunfullmäktige 2021-04-12 § 20, finsk förvaltning har arbetat efter möjligaste mån efter de begränsningar pandemin medfört. 2019 förstärktes lagen från att helt eller delvis till väsentlig del ge vård/omsorg på finska språket.

Minoritetslagens grundskydd som har två principer som kommunen bidrar till att uppfylla:

1. Stat och kommun ska skydda och främja minoritetsspråken och främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige.

För att tillgodose den första principen så har:

- Surahammars finska förvaltning erbjudit finska filmer med samarbete med Folkets hus och social tillvaro efter filmer med kaffe. Buss erbjöds då från Virsbo via Ramnäs.
- Finsk väntjänst har tillsammans med Svenska kyrkan besökt äldreboenden med sång och musik med hembakad bröd och fika, tyvärr har pandemin gjort att vi var tvungna att ställa in en del.
- Kommunen har översatt matlistorna till Hemtjänsten och två språkiga avdelningar, samarbetat med kökschefen om att servera finsk mat på högtidsdagarna som vi har även flaggat 6/12 och

KF övergripande resultatmål

24/2.

- Teater föreställningar genomförts på de tvåspråkiga förskolorna.
- Samtalsgrupper för seniorer i essentiella frågor har genomförts via telefon i stället för fysiskt.
- Barn sångböcker på två språk med tillhörande CD skiva. har delats ut.
- Tillsammans med andra förvaltningsområden i länet har information gällande pandemin över-satts och delats ut lokalt och i Västerås tidning.
- Efter önskemål har informationsmaterial till kommunens olika förvaltningar översatts.
- Information har skett om minoriteternas rättigheter inom kommunen och ute i samhället i olika samverkansgrupper och på hemsidan.
- Utställning om Sverigefinnar skett på Biblioteket.
- Kulturdagarna ägt rum bland annat en fiskedag på sjön Avlängen då hela länet fick delta.
- Processledaren har ordnat borgliga begravningar/vigslar även på finskspråket.

2. Nationella minoriteter har rätt till att inflytande i frågor som berör dem.

För att tillgodose detta så har:

- Surahammar en samrådsgrupp med representanter från finska föreningarna och pensionärsföreningar, socialchefen, skolchefen och ordförande i socialnämnden. Samrådsgruppen har haft tre samrådsmöten.
- Samverkan skett med Regionen, Länsstyrelsen och de andra förvaltningarna i landet, kommunen ordnade med regionen en digital julkonsert som gick den 6/12 från Surahammar. Kommunen har haft Teams möten med Finnet i länet i olika kulturaktiviteter
- Möten har skett med områdeschefer om att det ska vara meriterande att vara två språkig personal.
- En gemensam planering i länet för att stärka och byta erfarenheter.
- Processledaren tillsammans med kollegerna i länet deltog i utbildning i lagen om Nationella minoriteter med ordförande på Europarådet

Pågående projekt

- Robot projektet som förstärker barnens utveckling och uppmuntrar till att använda olika språk. Roboten finns på Idet.
- Robotprojekt (språk) för finsktalande avdelning i Surahammar.
- Yeti Tablett så kallad aktivitetstavla som har mängder med olika möjligheter till aktivitet även fysiska rörelser för rullstolsburna används på Källbogården. placering Safiren en tvåspråkig avdelning.
- iPad projekt, är ett försök att äldre personer ska kunna lära sig att använda digitala verktyg i sina hem. En mindre utbildning i användandet har gjorts före semestern. Paddorna finns i Virsbo och är fyra till antal.

Kommunen planerade kompetens utbildning för förskole pedagoger i länet in i det sista men tyvärr veckan före fick vi ställa in den på grund av pandemin.

Socialnämnden

Socialnämnden har uppfyllt målet i och med vid annonsering av tjänster anges att det är meriterande med kunskaper i finska språket. En tvåspråkig avdelning inom vård och omsorg har under hösten öppnats.

En tvåspråkig avdelning öppnades under hösten 2021. Platserna har erbjudits till finsktalande äldre som tidigare bodde på olika avdelningar på Källbogården. Personal fick anmäla intresse av att arbeta på avdelningen. Även extern rekrytering genomfördes.

Vissa språkhjälpmiddel har inskaffats. 17 rekryteringar av finskspråkig personal har gjorts under 2021.

Barn och bildningsnämnden

De elever som har ansökt och aviserat om att läsa finska som modersmål har erbjudits det. Upplevelsen

KF övergripande resultatmål
<p>av att det är färre barn/elever som verkligen vill läsa finska visar en nedåtgående spiral. Vårdnadshavare vill gärna men eleverna upplevs mindre intresserade. Diskussioner har påbörjats med finskt förvaltningsområde och om dess involvering skulle kunna bidra till ett större intresse.</p> <p>Surahammars Kommunal Teknik AB Finskspråkiga kunder har möjlighet att få hjälp av finsktalande på Kommunen.</p> <p>Surahammars Hus Förvaltnings AB Surahammars Hus har bidraget till måluppfyllnad av Kommunfullmäktiges mål genom att tillgängligheten till uthyrningspolicy och utemiljö policy finns på flera språk på hemsidan och i en välkomstbroschyr.</p> <p>Bygg Miljönämnden Ingen finskspråkig personal har anställts under året. Under en kort period var en finskspråkig miljökonstult inne i verksamheten.</p>

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
<p>■ Antal rekryteringar av finskspråkig personal under året</p>		0 %	
<p>Kommentar</p> <p>Kommunstyrelsen och nämnderna I alla annonser framgår det att finskspråkighet är meriterande.</p> <p>Bygg Miljönämnden Av de som rekryterats under första halvåret är ingen finskspråkig</p> <p>Kommunstyrelsen Av de som rekryterats under första halvåret är ingen finskspråkig</p>			

Målområde Goda levnadsvillkor

Samarbetsprojekt för ungas bättre hälsa och trygghet

Denna satsning faller inom målområde goda levnadsvillkor men saknar ett specifikt fullmäktigemål. Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-08, § 19 efter en hemställan från Socialnämnden och Barn och Bildningsnämndens ordförande, att uppdra till Socialnämnden att driva projektet Samarbete för ungas bättre hälsa och trygghet gällande barn och unga tillsammans med Barn och Bildningsnämnden.

En del av Kommunstyrelsens uppdrag är att se till den samlade ekonomin i kommunen och bidra till god ekonomisk hushållning varför projektet beslutades tillföras riktade medel om 4 miljoner kronor och finansieras av statliga välfärdspengar. Socialnämnden har i sin verksamhetsplan skrivit in målet Samarbete för barn och ungas förbättrade hälsa under målområdet goda levnadsvillkor för 2022.

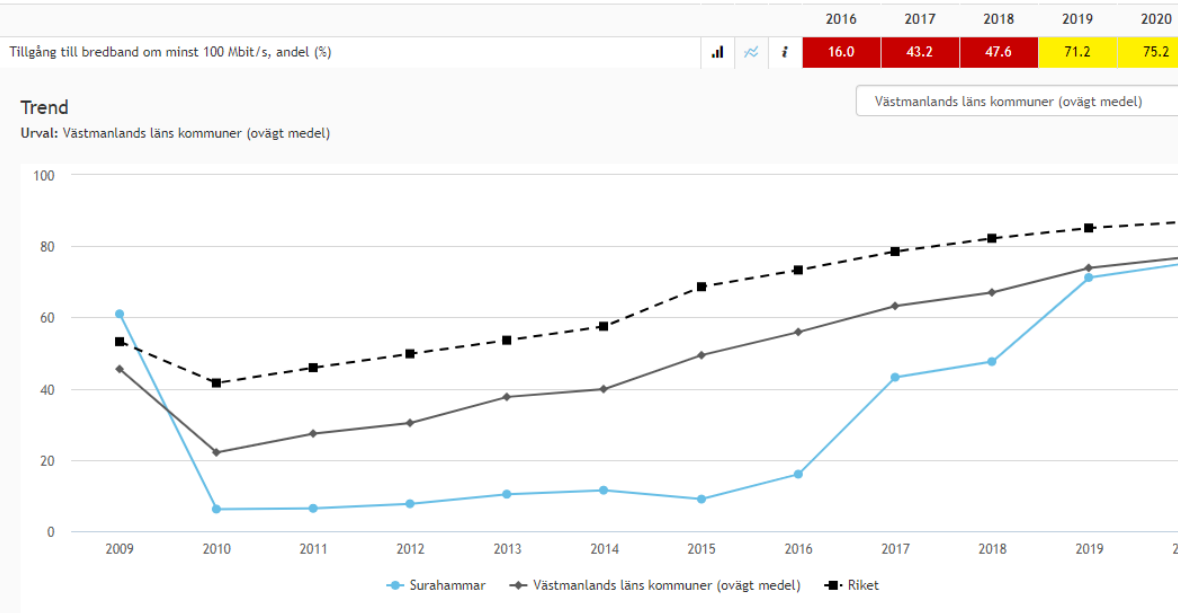
Bakgrunden var att ledamöter från Socialnämnden och Barn och Bildningsnämnden fick information från regionens undersökning Liv och hälsa ung 2020 under hösten 2020, där framkom att barn/ungdomar, främst flickor i Surahammars kommun var de mest otrygga i hela Västmanland och en ökad psykisk ohälsa. Förutom informationen från Liv och hälsa ung 2020 framkom att det förekom alkohol och droganvändning bland elever ända ner i 12-års åldern. Även att placeringar av barn/ungdomar utanför sitt hem ger årliga kostnader i mångmiljonklassen.

Projektet återrapporteras av projektledare två gånger per år till socialnämnd, barn- och bildningsnämnd samt kommunstyrelsen. En förstudie har gjorts under året bland annat innefattande intervjuer med 70 personer från olika aktörer som polis, region, skola, socialtjänst och även enskilda familjer. Ystad kommun har föreläst för Barn- och bildningsnämnden och Socialnämnden om Skottlandsmodellen och projektet "Backa barnet". Samarbetsamtal med Region och Polis har förts och kommer att fortsätta gällande att bli delprojektägare i projekt "Backa barnet".

2.6.2 God tillgänglighet

KF övergripande resultatmål	
	Det finns förutsättningar för en positiv ortsutveckling i form av en utvecklad infrastruktur/kommunikationer
	Målet tilldelas Kommunstyrelsen RUS 2030 Ett tillgängligt Västmanland- Mål 7 Öka kollektivtrafikens marknadsandelar
	Kommentar Vid årsskiftet görs bedömningen att fullmäktiges mål med utvecklad kommunikation ej är helt uppfyllt. Busskollektivtrafiken uppfyllde vid delår kommuninvånarens realistiska förväntningar på den särskilda busskollektivtrafiken. Tågtrafiken som regionen ansvarar för uppfyller ännu ej kommuninvånarnas förväntningar. Vid helår har klagomål inkommit från resenärer på den särskilda busstrafiken främst färdtjänst som utförs av ny leverantör sedan november månad, diskussioner pågår med leverantör för att åtgärda.
	Det finns möjlighet att ansluta sig till bredband om minst 100 Mbit/s
	Målet tilldelas Kommunstyrelsen Ett snabbt bredband för kommuninvånarna i länet är en förutsättning för en levande landsbygd och ett inkluderande samhälle där var och en kan nå snabb service och information. RUS 2030 Ett tillgängligt Västmanland- Mål 9 Tillgång till snabbt bredband
	Kommentar Indikatorn visar statistiken på att 75,2 % har tillgång till bredband i kommunen i okt 2020. Målet 90 % är inte helt uppfyllt. Tabellen visar Surahammars kommun i förhållande till riket och Västmanlands kommuner.

KF övergripande resultatmål

Utvecklad digitalisering inom kommunen

Målet tilldelas Kommunstyrelsen, nämnder och bolag

Digitaliseringen i samhället går snabbt. Kommunen behöver utveckla, effektivisera och anpassa sina arbetsprocesser för att möta upp medborgarnas förväntningar på kommunal service. RUS 2030 Visionsmål- Digital omställning

Kommentar

Målet med en utvecklad digitalisering i kommunen bedöms som uppfyllt då samtliga nämnder och styrelser bidragit till måluppfyllnad. Målet kvarstår i Strategisk och ekonomisk plan 2022-2023 då digitaliseringsarbetet behöver försätta att utvecklas och uppföljningar behöver säkras..

Kommunstyrelsen

Målet under 2021 anses uppfyllt då en utveckling sker i kommunen med stöd av VMKF och de andra medlemskommunerna. Kommunstyrelsen har utvecklat möjligheten att hålla digitala politiska sammanträden genom styrdokument och ny teknik. Förvaltningen har under pandemin utvecklat nya digitala mötesformer. Kommunstyrelsens mål att digitalisera processen i ärendesystem gällande motioner och medborgarförslag är ännu ej uppnått.

Genom samverkan i Västra Mälardalens kommunalförbund där bland annat Surahammars utsedda representanter ingår från Surahammar så har man arbetat fram en gemensam målbild gällande digitalisering med fokus på mjuk infrastruktur som möjliggör utbyte av data. Det är programvaror, funktioner och databaser som pratas med varandra genom att följa överenskomna regler på ett säkert sätt. Mjuk infrastruktur möjliggör att kommuninvånarna kan utföra olika e-tjänster som t ex betala, signera mm. Den gemensamma målbilden antagen av direktionen i december 2021 är:

- Identitetshantering
- E-tjänsteplattform med invånarfokus
- Elektroniska underskrifter
- E-Arkiv
- Integrationsplattform
- Datalager

Socialnämnden

Upphandling av nyckelfri hemtjänst är genomförd och implementering och färdigställande blev klart under hösten 2021. En översyn av genomförandeplan och e-signering via mobil är påbörjad. Socialnämndens klagomålshantering har blivit digital och mer tillgänglig för invånarna i kommunen. Även

KF övergripande resultatmål

hantering av vårdskaderapporter kommer att bli digital.

Barn och bildningsnämnden

Ett stort arbete har påbörjats, bla. genom Digitalisering 3.0. Dock behöver satsningen ekonomiskt följa med. Ska alla elever ha egna digitala hjälpmedel behövs det en utökad budget och andra satsningar inför 2023.

Surahammars Kommunal Teknik AB

Ettapp 1 avslutad av installation av fjärravlästa vattenmätare samt kommunikationsutrustning. Satsningen av fjärravlästa mätare kommer på sikt att minska den manuella hanteringen med avläsning och kommer att förbättra kvaliteten och säkerheten gällande uppföljning och debitering av vatten samt spårning av vattenläckor.

Surahammars Hus Förvaltnings AB

Surahammars Hus har bidragit till Kommunfullmäktiges mål genom att införa en digital bostadskö som nu fungerar som planerat. Utveckling pågår för att förbättra den ytterligare.

Bygg Miljönämnden

Digitalisering i form av E-tjänster har påbörjats i verksamheten genom att man kan helt digitalt ansöka om bygglov. En stor möjlighet för utveckling finns inom verksamhetens olika delar. E-tjänster för anmälan av olika lovsökningar, anmälan om olika tillsynsärenden, ansökan om planbesked, ansökan om olika karttjänster m.m. Listan på möjliga E-tjänster kan göras lång.

De nya verksamhetssystemen inom bygg och miljö är en stor del av verksamhetens väg mot att bli helt digitaliserade, men det viktigaste kanske är det nya diariesystem som har införts och håller på att utvecklas.

◆ God tillgänglighet inom förvaltningarna

Tillgänglighet är ett begrepp som kan användas för att beskriva hur pass väl en verksamhet, plats eller lokal fungerar för människors olika behov. Detta kan innefatta lokalers fysiska beskaffenhet, tillgången till information och ett bra bemötande

Kommentar

Målet med god tillgänglighet inom förvaltningarna bedöms vara delvis uppfyllt, arbetet fortskrider.

Kommunstyrelsen

Gällande den del styrelsen målarbetet fokuserat på det vill säga införa ett intranät så är det ej uppfyllt. Det finns ett internt intranät framtaget gemensamt i Västra Mälardalens kommunalförbund. Uppskattningsvis så är att det kan vara klart till sommaren 2022 i Surahammar.

Kommunikatör delger mer information på kommunens Facebook sida och kommunens nya hemsida än vad som skett tidigare, vilket är en positiv utveckling.

Barn och bildningsnämnden

Fysiska platser/lokaler är under arbete. Ny skola samt lokaler för att minska barn och elevgrupper har påbörjats.

Socialnämnden

Socialnämnden har uppnått Kommunfullmäktiges mål i den mån det har gått utifrån rådande pandemi. Genom införande av digital synpunkts- och klagomålshantering ges medborgarna möjlighet att lämna synpunkter under hela dygnet. Användning av Teams för digitala möten har lett till en utökning av tillgänglighet och effektivisering av tid.

Vaccinering av olika målgrupper har lett till att boendena kunnat öppna upp mer för besök. Särskilda platser har tagits fram för att kunna bryta de äldres isolering för att ha möjlighet att träffa sina anhöriga.

Bygg Miljönämnden

Tillgängligheten i bygg- och miljökontorets verksamheter är generellt god. Vissa hinder för fysiska besök har uppstått under året på grund av Coronapandemin.

Digitalt och på telefon har verksamheten en mycket hög närvarande grad. Digital information om verksamheten finns tillgänglig på kommunens web.

2.6.3 God tillväxt

KF övergripande resultatmål
 Skolorna och förskolorna håller hög kvalitet
Målet tilldelas Barn och Bildningsnämnden
RUS 2030 Ett välmående Västmanland-
Mål 7 Öka andelen som fullföljer sina studier
Kommentar
Målet bedöms som delvist uppfyllt, arbete fortsätter med att förbättra förutsättningarna för barn och elevernas hälsa och möjlighet till lärande och utveckling.
Förbättrat kvalitetsarbete
Mätetalen kring upplevelse av studiero, trygghet och motivation skiljde sig åt mellan olika åldersgrupper inom samma skolor vilket ska utvärderas ytterligare. Ett mätetal var att 40% av eleverna skulle få betyget A-C. Utfallet skiljde sig mellan skolorna från 29% till 49%, Ett arbete för att skapa en likvärdig skolan har påbörjats i kommunen. Det ska inte spela någon roll vilken skolan man går på, alla elever ska få en likvärdig undervisning. Alla pedagoger inom skolan utbildas under två år i formativ bedömning. Ett gemensamt arbete kring den nya läroplanen som börjar gälla från och med läsåret 22/23 har inletts
En vision är framarbetad och arbete för att skapa den röda tråden genomförs i förskolan och skolans värld. Formativ bedömning är ett arbete, en implementering, som sker i alla skolor. Arbetet utförs genom gemensamma workshops, som leds av förstelärarna i Surahammars kommun. Infört kvalitetsarbete förskola- skola genom en ny modul i Stratsys om är under uppbyggnad. Denna modell kommer hjälpa och stöda förvaltningen i sitt arbete för uppföljning av studieresultat och mående.
Gemensam kraft kring neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, Npf. Verksamheten upplever att en ökning kring barn/elever med speciella behov uppdragats genom åren, kopplat till bla psykisk ohälsa. Det har märkts genom mängden utredningar och förfrågningar från pedagoger samt vårdnadshavare som inkommit. Kommunen har fått en ökning av hemmasittande elever från relativt tidig ålder och upp på högstadiet. Att Npf (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) säkra i pedagogikens värld har varit ett komungemensamt arbete som bedrivits, från förskolan till årskurs nio. Ett projekt är startat och tanken med projektet är att skapa rätt utbildning för <u>alla</u> barn, med inriktning för de barn/elever som upplevs ha det svårt i skolan och har Npf. Syftet är att öka antalet elever som har Npf till större möjligheter att komma in på gymnasiet och klara sin utbildning. För att nå detta mål måste våra pedagoger bredda sin kunskap gällande Npf, hur vi möter upp dem samt skapa goda lärmiljöer, för en god utveckling. Utveckling av bildstöd både på fritidshemmen och skolan har också prioriterats och har devis varit en del av projektet NPF -säkra skolan och förskolan.
Trygghet grund i allt vi gör på förskolan. KRAMA (kamratskap, respekt, ansvar, mod, arbetsro) är ett värdegrundsarbete som förankras vid höstterminens start som sedan under året hålls aktuellt utifrån en förankrad plan. Arbetet med KRAMA är en del i SO- undervisningen och ska omfatta 30 minuter per vecka. Vägledande samspel/ICDP arbetet fortgår inom förskolan. Det är ett hälsofrämjande program grundat i modern forskning om vad som främjar barns utveckling. Programmet syftar till att stärka det positiva samspelet mellan barn och vuxna, en förutsättning för alla barns lärande och utveckling.
Elevhälsoteamet har tagit fram ett material med olika diskussions- och värderingsövningar som kommer att användas i alla klasser, att arbeta med för att förbättra språkbruket på skolan och öka tryggheten.
Under hösten startade skolan upp individuella coachande samtal som äger rum var 6:e vecka. Syftet är att skapa tid för alla elever på skolan att prata om sin skolgång, sitt mående samt för att skapa goda relationer. Målet är att eleven ska kunna öka sin måluppfyllelse och minska psykisk ohälsa.
På skolan i Ramnäs har de under höstterminen arbetat med att upprätta en lärstudio som beräknas starta januari 2022. Denna lärstudio ska bedrivas av speciallärare och ska vara till för elever i behov av särskilt stöd och där det ges möjlighet att få utföra sina lektioner i ett mindre sammanhang i stället för helklass vissa lektioner.
Processutbildning Leda digitaliseringen 3.0: Syftet med processutbildningen Leda digitaliseringen 3.0 är att förse alla rektorer och andra relevanta deltagare (tex. förstelärare, IKT-pedagoger, biträdande rektorer, utvecklingsledare) med en fördjupad bild av VAD det kan innebära att strategiskt leda digitalt

KF övergripande resultatmål
<p>utvecklingsarbete och HUR man kan organisera och leda arbetet så att alla elever får möjlighet att utveckla en likvärdig, adekvat, digital kompetens.</p> <p>Läroplansarbete. Arbetet med den nya läroplanen som sker gemensamt med de andra skolorna i kommunen.</p> <p>Lärarna arbetar i ämnesgrupper mellan skolorna 1–3, 4–6, 7–9 samt över åldersgränserna för att implementera förändringarna och revidera de lokala kursplanerna.</p> <p>Personal</p> <p>Utökad tjänst riktat mot gymnasieverksamheten. Ny rektor på plats i Ramnäs, ny rektor på plats i Virsbo samt en biträdande rektor till Hammarskolan. Satsningar på en verksamhetsutvecklare, en ICDP utvecklare och en IT utvecklare utförts. För att öka behörigheten på särskolan går en legitimerad lärare utbildning 40%, en personal på träningskolan och fritids utbildar sig till elevassistent.</p> <p>Lokaler</p> <p>Inflyttning har skett till renoverade lokaler på Bäckhammarskolan.</p> <p>Ökad andel elever har lett till att behovet av ny skola är påtaglig, det saknas både klassrum och personalutrymmen. Planering påbörjat för ny mellanstadieskola .</p>
<p>◆ Det finns en god markberedskap för företag och kommuninvånare</p>
<p>Målet tilldelas Kommunstyrelsen, Bygg och Miljönämnden och Surahammars kommunal teknik</p> <p>Byggnadsplaneringen ska medföra god tillgång till byggklara tomter för boende och näringsverksamhet i hela kommunen efter behov.</p> <p>RUS 2030 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt</p>
<p>Kommentar</p> <p>Målet bedöms som delvist uppfyllt. Det finns inom kommunen detaljplaner för bostäder och verksamheter men det behövs fler och det behövs utvecklas rutiner och arbetssätt för försäljning. En planering behöver göras för att skapa en långsiktigt god markberedskap.</p> <p>Kommunstyrelsen</p> <p>Arbete pågår vid delår inom samhällsbyggnadsförvaltningen att arbeta fram riktlinjer, rutiner och arbetssätt för att tillgodose tomter för olika behov. Oklart i dagsläget hur strategigruppens sammansättning ska se ut då ej alla vakanta tjänster ännu ej är tillsatta. Arbetet fortsätter.</p> <p>Bygg Miljönämnden</p> <p>Det finns inom kommunen ett antal detaljplaner med byggbara tomter både för bostäder och verksamheter. Det behöver skapas nya planer för båda ändamålen i lägen som idag anses mer attraktiva eller strategiskt viktiga. En inventering av kommunens planer, förväntad befolkningsutveckling och kommande behov för bostads- och verksamhetsmark behöver göras med start under 2022.</p>
<p>◆ Underlätta för befintliga företag inom kommunen att verka, expandera och utvecklas,</p>
<p>Målet tilldelas Kommunstyrelsen och Surahammars kommunal teknik AB</p> <p>Innebär att verka för ett gott företagsklimat samt gott etableringsklimat.</p> <p>Stimulera nyetableringar, nyföretagande och tillväxt genom samverkan.</p> <p>RUS 2030 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt- Mål 16 Förbättrat företagsklimat</p>
<p>Kommentar</p> <p>Målet är delvis uppfyllt arbetet behöver utvecklas.</p> <p>Kommunstyrelsen</p> <p>Målet gällde iordningställande av tomter är nästan uppfyllt. Nöjdkundindex visade på 77 och målet var 80 procent.</p>

KF övergripande resultatmål
<p>Uppföljning sker årsvis av hur företagare upplever den kommunala servicen då mätningar av näringslivets uppfattning görs nationellt. Resultatet visade på en nedgång.</p> <p>En planerad reviderad näringslivsstrategi vid årets slut är inte uppfyllt vid delår.</p> <p>Näringslivsstrategi haft digitala och fysiska frukostmöten under året där flera företagare deltog. Syftet var informationsutbyte. Kommunalråd, bygglovshandläggare, säkerhet och skolchef har efter önskemål medverkat och informerat om kommunens verksamheter. Syfte med träffarna var också att återuppta samverkan mellan näringsliv och kommunal verksamhet. Energirådgivare har deltagit vid vårens möte. Nyföretagrcentrum och Leader Bergslagen har presenterats sig vid dessa möten. Näringsstrateg har funnits tillgänglig under pandemin via mejl, telefon samt facebook.</p> <p>Surahammars Kommunal Teknik AB</p> <p>Hemsida är uppdaterad. SKT är lätt att nås för kunder och externa parter via mejl eller telefon.</p>

2.6.4 God förvaltning

KF övergripande resultatmål
<p>◆ Implementerad ny styrmodell</p> <p>Det finns en kommungemensam styrprocess som leder till att alla förvaltningar och bolag arbetar på ett likvärdigt effektivt sätt gällande verksamhetsplanering, mål- och budgetprocessen, uppföljning- förbättrings- och återrapporteringsprocessen. Nyttan med ny styrmodell är att tydliggöra uppdraget och säkerställa att den politiska viljeriktningen och mål får genomslag i verksamheterna, säkerställa att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att verksamhetens arbete ger resultat och effekt utifrån mål och uppdrag de har så det kommer medborgare till nytta, ge förutsättningar för att följa upp det systematiska kvalitetsarbetet, tydliggöra ansvar och roller.</p> <p>RUS 2030- Ett välmående Västmanland - Mål 4 Öka tilliten i samhället- Tillit till samhällsinstitutioner</p>
<p>Kommentar</p> <p>Delvist uppfyllt. Arbete pågår. Bedömningen är att styrmodellen kan implementeras mer än det är gjort både inom förvaltningarna och inom politiken.</p> <p>Kommunstyrelsen</p> <p>Kommunstyrelsen arbetar endast förvaltningsövergripande med verksamhetsplanering och internkontroll i Stratsys. Arbetsmöten är delvist inbokade. Raindancemodulen är ännu ej införd. Återstår att skjuta ut arbetet mer inom kommunstyrelsens verksamheter. Pandemin har medfört att införandet inte gått planenligt.</p> <p>Socialnämnden</p> <p>Styrmodellens olika aktivitet har lagts in i socialförvaltningens årshjul och följs upp regelbundet i Stratsys. Två gånger per år lyfts styrmodellen med samtliga chefer inom socialnämnden. Arbetet i Stratsys sträcker sig nu ner i organisationen till områdescheferna och IFO-chef som arbetar med både verksamhetsplan och kvalitetsarbete i SOSFS. Årsberättelse med intern kontrollrapporteringen för år 2021 är försenad då den bordlades på nämnden.</p> <p>Surahammars Kommunal Teknik AB</p> <p>Personal har grundläggande kunskaper i Stratsys. Bistånd kan fås av personal på Kommunen.</p> <p>Surahammars Hus Förvaltnings AB</p> <p>Surahammars Hus har bidragit till måluppfyllnad genom att planer och rapporter är upprättade som planerat i Stratsys</p> <p>Barn och bildningsnämnden</p> <p>Arbete pågår med styrmodellsarbetet i Stratsysverktyget, modul SKA som hanterar skolans kvalitetsarbetet har införts under år 2021.</p> <p>Planer och rapporter har levererats enligt årshjul både gällande verksamhetsplanering och internkontroll.</p>

KF övergripande resultatmål
<p> God ekonomisk hushållning</p> <p>Målet tilldelas Kommunstyrelsen, nämnderna och bolag</p> <p>Finansiellt mål för att uppnå en god ekonomisk hushållning.</p> <p>RUS 2030 - Ett nyskapande Västmanland med god ekonomisk tillväxt Mål 20 God ekonomisk utveckling</p>
<p>Kommentar Sammantaget så är målet uppnått.</p> <p>Kommunstyrelsen Budgetramen har hållits totalt sett. Omprioriteringar har gjorts under året,</p> <p>Socialnämnden Uppfyllt</p> <p>Barn och bildningsnämnden Förvaltningschefen har det yttersta verksamhets- och resultatansvaret jämte personalansvaret in- för nämnden samt uppgiften att tydliggöra mål och ansvar i organisationen. Förvaltningschefen ska fortlöpande följa upp målen för ekonomi och verksamhet och snarast rapportera eventuella avvikelser till nämnden. Då ett budgetöverskridande befaras åligger det förvaltningschefen att ofördröjligen ta initiativ till åtgärder för att förhindra överskridandet. Under 2021 har förvaltningschef rapporterat samt haft en dialog med Barn -och utbildnings ordförande kring 2021 budget samt avvikelser. En god ekonomisk hushållning har blivit märkbar.</p> <p>Bygg Miljönämnden Verksamheten har uppfyllt målet om god ekonomisk hushållning.</p> <p>Surahammars Kommunal Teknik AB Målet om 18% i soliditet uppfylls för år 2021.</p> <p>Surahammars Hus Förvaltnings AB Surahammars Hus har bidragit till viss måluppfyllnad genom att bland annat ha ökat soliditeten till 7,1%. Extra avskrivning på en fastighet i Virsbo på.400 000 kr har dock påverkat soliditeten negativt.</p>

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
<p> Antal verksamhetsplaner från nämnder och bolag i Stratsys i tid till kommunstyrelsen</p>		6	6
<p>Kommentar Målet är uppfyllt</p>			
<p> Antal delårsberättelse från nämnder och bolag i Stratsys i tid till kommunstyrelsen</p>		6	6
<p>Kommentar Inga avvikelser vid delår 2021.</p>			
<p> Antal årsberättelser från nämnder och bolag som skrivits i Stratsys och lämnats</p>		5	6

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
till kommunstyrelsen i tid			
Kommentar Årsberättelser för år 2020 lämnades enligt tidsplan från samtliga.			
● Självfinansieringsgraden ska uppgå till 100%		158,1 %	100 %
Kommentar Målet är uppfyllt			
● Antal som hållit sin ram		4	4
Kommentar Samtliga har hållit sin ram år 2021			
● Resultatet exklusive jämförelsestörande poster ska uppgå till 2 % i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämnings		10,7 %	2 %
● Låneskulden ska minska genom årliga amorteringar		● Uppfyllt	
Kommentar Låneskulden har minskat genom årliga amorteringar			

2.6.5 God arbetsgivare

KF övergripande resultatmål
● Kommunen är en hälsofrämjande arbetsplats
Målet tilldelas Kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen
Det finns ett positivt samband mellan god arbetsmiljö, bra arbetsklimat och låg sjukfrånvaro. Genom att regelbundet arbeta för att skapa en bra arbetsmiljö och tidigt upptäcka när en anställd mår dåligt förbättras förutsättningarna för att minska sjukfrånvaron.
RUS 2030 - Ett välmående Västmanland- Mål 5 Öka andelen som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra
Kommentar Målet gällande hälsofrämjande insatser är uppnått i och med förebyggande och rehabiliterande insatser. Indikator gällande sjukfrånvaro är ej uppfyllt, sannolikt beror det på rådande pandemi. Rehabiliteringssamtal har lett till stöd av företagshälsovård, förtidspension eller återgång till arbetet. Vid återrapportering från företagshälsovården Previa framgår nedanstående vilket visar på att kommunen arbetar mest med förebyggande insatser riktad främst mot organisationen och individen. Främjande arbete syftar till att främja hälsa och stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Förebyggande arbete syftar till att minska risken för uppkomst av sjukdom, skada, fysiska, psykiska eller sociala problem, och att förhindra återinsjuknande eller genom tidig upptäckt förhindra att sjukdom utvecklas.

KF övergripande resultatmål

Previa

(flera objekt) 2021

Återrapportering enligt 9-fältaren
Kronor

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation		396 600		396 600
Grupp		66 940		66 940
Individ	136 655	106 670		243 325
Totalt	136 655	570 210		706 865

i %

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation		56%		56%
Grupp		9%		9%
Individ	19%	15%		34%
Totalt	19%	81%		100%

Styrelsemålet gällande ökad svarsfrekvens på medarbetarundersökning uppfyllt inom pilotprojekt. Den ordinarie medarbetarundersökningen genomförs inte förrän 2022. Detta med anledning av att ett pilotprojekt genomfördes under året. Svarsfrekvensen ökade men resultatet med personliga kommentarer var svårt att bemöta vid flera tillfällen då medarbetare inte önskade reda ut det. Pilotprojektet avslutas i november 2021. Undersökningen visade att det är viktigt att arbeta med mobbning och kränkande särbehandling i Surahammars kommun. Resultat har redovisats på arbetsplatsträffar och arbetsmaterial har skickats ut från personalavdelningen för att underlätta arbetet i verksamheterna.

Socialnämnden

En arbetstyngdsmätning har genomförts kontinuerligt på barn- och ungdomsenheten samt vuxenheten. Mätningen påvisar att handläggarna har haft en lagom arbetsbelastning, något låg vid vissa perioder. Samtlig personal inom vård- och omsorg har under våren i samband med smittspårning fått frukt och godis varje vecka som en uppskattning för det fina arbetet de har utfört. Psykologkonsulter via företagshälsovården har haft uppdrag att ge handledning till vissa arbetsgrupper.

Bygg Miljönämnden

Det har under sista kvartal påbörjats ett systematiskt arbetsmiljöarbete med upprättande av mötesrutiner, arbetsplaner och dagliga avstämningar. Medarbetar och utvecklingssamtal har genomförts under samma period med samtliga medarbetare. Information om hur den psykosociala- och fysiska arbetsmiljön kan förbättras har getts. Det är under första kvartal 2022 planerat att låta hela personalgruppen delta i framtagande av nya arbetsplaner för verksamheten. Deltidssjukskriven beräknas vara tillbaka i 100% inom första kvartal 2022. I övrigt är sjukfrånvaron låg för verksamheten.

Barn och bildningsnämnden

Hälsofrämjande arbete bedrivs av alla rektorer och chefer. Alla arbetar aktivt med att skapa hälsofrämjande arbetsplatser. Vårt mål är att vår personal vill arbeta i vår verksamhet och att alla ska må bra. Att arbeta strategiskt för att nå en hälsofrämjande arbetsplats är något som alla tjänar på, både medarbetare och chefer.

Kommunen fokuserar på god hälsa:

Ledningsgruppens definition på hälsofrämjande arbetsplatser är ”Hälsofrämjande arbetsplatser fokuserar på god hälsa, förebygger ohälsa och stödjer rehabilitering; på individ-, grupp- och organisationsnivå”.

I arbetet mot att nå en hälsofrämjande arbetsplats fokuserar Barn och - bildning till stor del på den psykosociala arbetsmiljön. De områden vi arbetar med är:

Människosyn och förhållningssätt.

Inflytande och arbetsgemenskap.

KF övergripande resultatmål
<p>Kommunikation och mötesplatser. Medarbetarskap och ledarskap. Hälsa och arbetsglädje. Organisation, lärande och utveckling.</p> <p>Arbetet med hälsofrämjande arbetsplatser ska leda till att vi mår bra på jobbet, arbetar effektivt och ger barn/elever och personal ett professionellt bemötande och en bra förskola/skola. I förlängningen leder det till att kommunen ses som en attraktiv arbetsgivare. Det är också viktigt att varje medarbetare tar ansvar för och främjar sin egen hälsa.</p> <p>Alla uppmanas om att nyttja friskvårdsbidraget. Rektorer påminner om friskvårdsbidraget samt försöker utföra friskvård i anslutning till studiedagar.</p>

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
 Sjukfrånvaro på max 4,5% ska uppnås under planeringsperioden		6,89 %	4,5 %
<p><i>Kommentar</i> Målet ej uppfyllt på grund av pandemin</p>			
 Antal anställda som nyttjar friskvårdsbidraget under ett år		271	200
<p><i>Kommentar</i> Målet är uppnått vid helår som nyttjat friskvård</p>			

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska god ekonomisk hushållning präglas i hela den kommunala koncernen.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Kommunen ska sträva efter att göra ”rätt saker” utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Endast balans mellan intäkter och kostnader ska inte bedömas vara tillräckligt för att god ekonomisk hushållning ska kunna anses råda. För att säkra det egna kapitalet, och bland annat bygga upp medel för investeringar, krävs att kommunen redovisar positiva resultat.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden vilket leder till krav på långsiktig planering.

Det vill säga väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot behoven på längre sikt. Förbrukas det mer pengar än vad som kommer in ett år innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer som måste betala för denna överkonsumtion.

Hållbar utveckling är ett viktigt begrepp för Surahammars kommuns långsiktiga planering och god ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och längre tidsperspektiv. För att säkerställa det långsiktiga tänkandet, krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. Surahammars kommun ska som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar, sträva efter att medlen används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Kommunövergripande mål och fokusområden för verksamheten ska bidra till att resurserna används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt.

Uppföljning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation anges en tydlig ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling i samband med att kommunfullmäktige, varje år i samband med budget, fastställer finansiella mål. Surahammars kommun arbetar efter tre finansiella mål som avser att hantera resultat- och investeringsnivåer samt kommunens långsiktiga betalningsstarka, soliditeten. Dessa ligger sedan till grund för uppföljning och värdering av kommunens ekonomiska hushållning nästkommande år.

Surahammars kommuns finansiella mål, för god ekonomisk hushållning, har setts över och reviderades i samband med att Kommunfullmäktige beslutade om den strategiska planen den 30 november 2020. De reviderade finansiella inriktningsmålen är:

	Utfall 2021	Utfall 2020
Resultatmål		
Resultatet exkl. jämförelsestörande poster ska uppgå till 2% i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag	10,7%	6,1%
Investeringsmål		
Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 % under en rullande treårsperiod och inte vara lägre än 90% under ett enskilt år av perioden	158,1%	50,8%
Soliditetsmål		
Soliditeten ska förbättras	42,5%	36,2%

Avstämning finansiella mål

Resultatmål

Resultatet exkl. jämförelsestörande poster ska uppgå till 2% i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag

Ett av Surahammars kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning är att resultatet exkl. jämförelsestörande poster ska uppgå till minst 2,0 % av skatteintäkterna och de generella bidragen. Ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid självfinansiera större delen av normal investeringsvolym i kommunen. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet bibehålls.

För att hantera den allmänna kostnadsutvecklingen och investeringsbehoven beslutades i budget för 2021 om resultatkrav på den skattefinansierade verksamheten på 2 procent av skatter och generella bidrag. Kommunens helårsresultat uppgår till plus 68,6 miljoner, vilket innebär att, målet är uppnått.

Investeringsmål

Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 % under en rullande treårsperiod och inte vara lägre än 90% under ett enskilt år av perioden.

Självfinansieringsmålet vid årets slut är 158,1 procent och målet är uppfyllt.

Soliditetsmål

Soliditeten ska förbättras

Kommunen har gjort goda resultat de senaste åren vilket har medfört att kommunens soliditet stadigt förbättrats. Vid periodens slut uppgår Surahammars soliditet till 42,5 procent och inkluderas ansvarsförbindelsen förbättrades även den till 16,4 procent. Det här medför att Kommunfullmäktiges soliditetsmål uppnås.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Många mål och indikatorer ger oundvikligen en subjektiv bedömning, bland annat för att olika mål och perspektiv väger olika tungt, beroende på vilka styrkor och svagheter kommunen har. Måluppfyllelsen kan vara tillfredställande, trots att vissa utvalda indikatorer uppvisar svaga mätvärden, eller tvärtom. Indikatorerna ger just indikationer om måluppfyllelsen och får ses i sitt eget sammanhang, men kan inte anses ge en heltäckande bild av måluppfyllelsen.

Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen i grunden haft en stabil ekonomi och finansiell ställning under många år. Kommunen måste även framöver vara vaksam på den ekonomiska utvecklingen. Det är viktigt att följa och vid behov åtgärda eventuella obalanser i grunduppdragen som kan uppstå bland annat genom volymökningar, demografiska förändringar, ökade behov och bristande förmåga till omställning.

Även höga investeringsnivåer, med ökande låneskuld och kapitalkostnader, kan urholka det ekonomiska handlingsutrymmet som krävs för en sund ekonomi. Det är av vikt att sysselsättning och skatteunderlag ökar och att de generella statsbidragen värdesäkras med en uppräknings för demografiska förändringar, för att garantera finansieringen av välfärden

Då kommunens mål om ekonomisk kontroll, under verksamhetsåret och över tiden, uppnått uppfyllt nivå är bedömningen att utfallen 2021 är förenliga med fullmäktiges finansiella mål

Ur ett verksamhetsperspektiv lägger kommunen stort fokus på att göra verksamheterna mer attraktiva, serviceinriktade, tillgängliga och effektiva för medborgarna, ofta i samverkan med andra parter. Det finns många resultat och tendenser att glädjas åt och som ligger helt i linje med kommunens ambitioner.

Det är sannerligen särskilda omständigheter med en pågående pandemi som fått stora effekter för såväl kommunens verksamheter som för medborgare.

Bedömningen är att måluppfyllelsen, under förutsättningarna, i kommunen är relativt god, ur såväl verksamhetsmässigt som finansiellt perspektiv.

Den samlade bedömningen är att Surahammars kommun har haft en god ekonomisk hushållning 2021.

Det finns givetvis många saker att förbättra och ett ständigt klimat för utvecklingsarbete måste finnas. För att även nå en god ekonomisk hushållning framöver måste kommunen med fokus arbeta i visionens anda, med avstamp i den strategiska färdplanens utmaningar. Surahammars kommun ska kraftsamla för att hitta nya arbetssätt, samordna resurser och samverka med andra aktörer, genom trovärdighet, brett engagemang och långsiktigt hållbart arbete.

2.7.1 Finansiell analys av Surahammars kommun

Syftet med den finansiella analysen är att visa om kommunen upprätthåller en god ekonomisk hushållning, genom att redovisa ekonomisk utveckling och ställning över tiden.

Finansiell analys av Surahammars kommun

Målet för Surahammars kommun är att leva upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det finns svårigheter att göra en sammanvägd värdering av god ekonomisk hushållning för kommunens alla verksamheter, såväl på kort sikt som lång. Värderingen ska utgå från både finansiella aspekter och verksamhetsmässiga aspekter.

Surahammars kommun redovisar för perioden ett positivt resultat med 52,6 miljoner kronor vilket är 17,8 miljoner bättre i jämförelse med delårsbokslut 2020 då resultatet uppgick till 34,8 miljoner. Helårsprognosen pekar på ett resultat på 47,8 och i det återfinns 7,6 miljoner som positiv slutavräkning för 2021 enligt cirkulär 21:31 från SKR i augusti.

Håller prognosen innebär det en förbättring av resultatet med 35,5 mot budgeterade 12,3 miljoner kronor. I det prognostiserade resultatet ingår några stora driftprojekt exempelvis utbyte av viss gatubelysning, mer fastighetsunderhåll samt överenskommelse gällande personalavslut.

Ytterligare bidragande orsaker är att det varit betydligt mindre fastighetsunderhållsarbete detta år jämfört med samma period föregående år samt att det varit många vakanta tjänster under årets första åtta månader.

2.7.2 Modell för finansiell analys

Utvärderingen av Surahammars kommuns finansiella ställning utgår från kontroll över den finansiella utvecklingen., En analys görs av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap, betalningskapacitet samt av riskförhållanden där nämndernas budgetföljsamhet tillsammans med de fyra finansiella aspekterna, resultat, kapacitet, risk och kontroll utgör grund.

För att göra denna analys används en speciell analysmetod, RK-modellen, som har utvecklats av Kommunforskning i Västsverige, där de fyra finansiella aspekterna ingår. Genom att använda denna analysmetod är målsättningen att identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem för att kunna utvärdera om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i Kommunallagen. Analysmetoden är uppbyggd enligt nedan:

Resultat	Nyckeltal
Vilken balans har kommunen haft mellan intäkter och kostnader under året och över tiden?	-Årets resultat- Kostnads- och intäktsutveckling- Investeringar
Kapacitet	
Vilken finansiell styrka har kommunen för att möta finansiella svårigheter på längre sikt?	-Soliditet- Skuldsättningsgrad- Kommunalskatt
Risk	
Finns det risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?	-Likviditet- Låneskuld- Pensionsåtagande-Borgensförbindelse
Kontroll	
Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?	-Budgetföljsamhet-Prognossäkerhet

2.7.3 Resultat

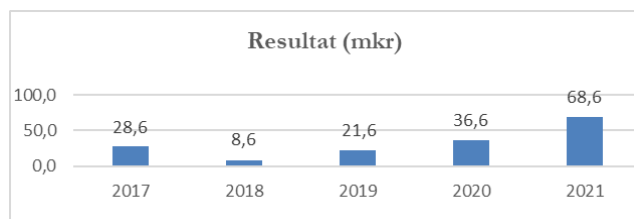
Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat och utvärderingen av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid. En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Resultatet måste vara tillräckligt högt för att dels värdesäkra det egna kapitalet dels täcka kommande pensionsutbetalningar som i dagsläget ökar markant. Det bör även finnas en marginal som klarar oförutsedda händelser, ex. oväntade kostnadsökningar och för att kunna finansiera investeringar.

Kommunkoncernens samlade resultat uppgår för 2021 till 70,4 miljoner. Resultatet är betydligt bättre än föregående år.

Årets resultat	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunen	68,7	36,6	21,6	8,6	28,6
Koncernbolagen	1,8	2,5	-0,3	1,1	1,0
Koncernen	70,4	39,1	21,2	9,7	29,6

För kommunen redovisas årets resultat till 68,7 miljoner och det är en förbättring med 32,1 miljoner från samma period föregående år.

Större skatteintäkter och mer erhållna riktade statsbidrag än budgeterat är två stora bidragande orsaker till det höga resultatet för år 2021. Även resterande medel, som ej förbrukats i verksamheterna under året, från de så kallade välfärdsmedlen är inräknade i resultatet.

För år 2021 är de statliga medlen som kommunen erhållit för sjuklönekostnader i samband med Corona-19, medräknade och uppgår till 4,2 miljoner kronor.

Lagstiftningen med balanskravet är ett minimikrav på resultatet men för att få en god ekonomisk hushållning förutsätts ett större sammantaget överskott.

De överskott som skapats medför större handlingsfrihet och att kommunen nu har möjlighet till en mer långsiktig planering.

Det positiva resultatet för året medför att det finansiella målet på 2 procent av skatteintäkter och bidrag har uppnåtts, 10,7 procent,

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsystem

En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna från skatteintäkter och statsbidrag.

Att skatter och bidrag utvecklas i takt med nettokostnaderna är viktigt för att kommunen ska kunna möta framtidens demografiska förändringar och investeringsbehov.

För att garantera att medborgarna får samma välfärd oavsett var i landet de bor finns det ett utjämningsystem. Utjämningen görs bland annat för att kompensera för skillnader i antal barn i skolan, personer äldre än 65 år och skillnader i geografiska förutsättningar.

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen är kommunens dominerande inkomstkälla och är beroende av skattesatsens nivå och skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster.

Alla kommuner är genom inkomstutjämningen garanterade 115 procent av medelskattkraften, vilket innebär att staten skjuter till mellanskillnaden i inkomstutjämningsbidrag.

Surahammars kommun fick 126,4 miljoner kronor i inkomstutjämningsbidrag under år 2021 vilket är en ökning med 5,8 miljoner jämfört föregående år. En detaljerad förteckning över skatteintäkter och generella statsbidrag finns i not 6 och 7.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning visar ett överskott jämfört mot budget med 26,8 miljoner kronor.

Intäkter och kostnader i kommunen

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter, både i koncernen och i kommunen är bättre än budgeterat. När det gäller kommunen är det främst mer i statliga bidrag som bidrar till de ökade intäkterna men även utövande av verksamhet som sedan debiteras regionen, ex. hemsjukvård. I jämförelse med föregående år är intäkterna 2021 något högre.

Koncernens finansiella intäkter var lägre 2021 med 0,3 miljoner kronor i jämförelse med föregående år. En anledning till att kommunens finansiella intäkter minskade var att överskottsutdelningen, som Kommuninvest återbetalar minskade vid jämförelse med föregående år. Utifrån budget 2021 blev utfallet av de finansiella intäkterna högre

Verksamhetens kostnader

Kostnaderna för den skattefinansierade verksamheten är 660,8 miljoner kronor, vilket är en ökning från föregående års utfall med 8,8 miljoner kronor.

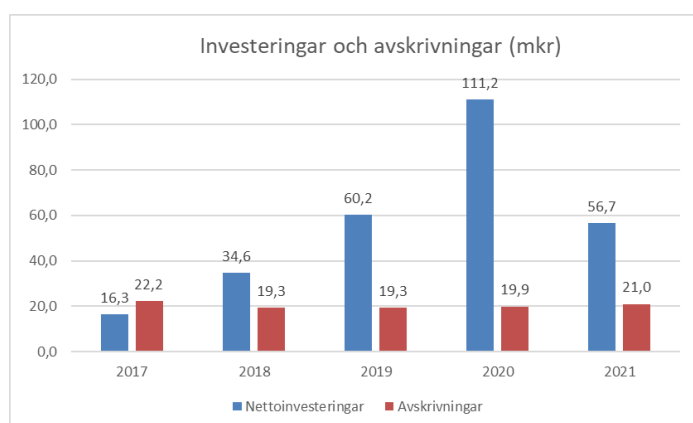
Vid jämförelse med de budgeterade kostnaderna är det dock en total minskning med 1,5 miljoner kronor. Utfallet varierar för de olika kostnadsslagen, där konsult- och tillfälligt inhyrd personal samt livsmedelskostnaderna överskridit de budgeterade medlen. Kostnaderna gällande reparation och underhåll på fastigheter uppvisar vid årets slut 3,7 miljoner vilket är 6,8 miljoner lägre än budgeterat. Orsaken är att det under 2021 inte gjorts så mycket fastighetsunderhåll som planerat till viss del på grund av att pandemin fortsatte under året.

De finansiella kostnaderna ligger på 8,5 miljoner vilket är något lägre än föregående år. Orsaken är att, då lån har omsatts, har kommunens räntekostnader blivit lägre än förväntat.

Investeringar och självfinansieringsgrad

Koncernens investeringar under år 2021 uppgick till 131,3 miljoner där största delen är byggnadsinvesteringar som kommunen påbörjat.

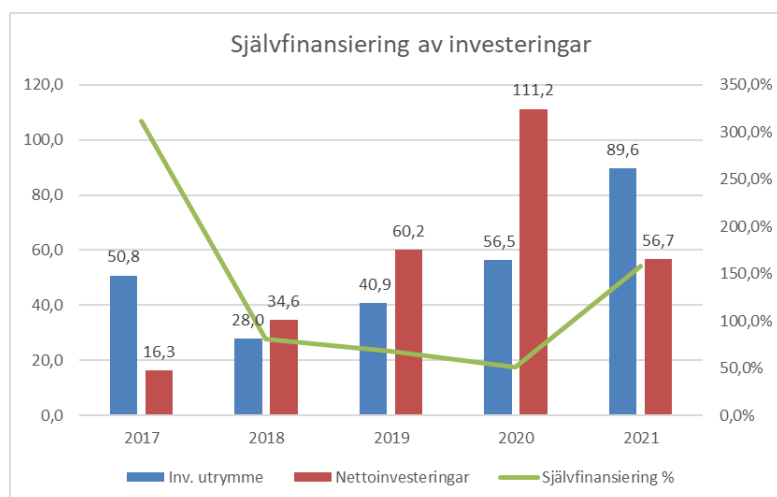
Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 56,7 miljoner vilket är en betydande minskning vid jämförelse med samma period föregående år då kommunens nettoinvesteringar uppgick till var 111,2 miljoner kronor. Flera stora byggprojekt påbörjades i form av nya äldreboenden vilket medförde att nettoinvesteringarna år 2020 blev betydligt högre än kommunen haft under de jämförande åren.

Enligt ett av fullmäktiges finansiella mål ska kommunens investeringar vara självfinansierade.

Självfinansieringsgraden visar hur stor del av investeringarna som kan finansieras med internt tillförda medel, det vill säga summan av årets resultat och avskrivningar i relation till nettoinvesteringar. Är självfinansieringsgrad på 100% eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skattemedel och inga lån har tagits och därmed har kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Årets självfinansieringsgraden 162 procent och därmed uppfylls kommunfullmäktiges mål vilket det inte gjordes under samma period föregående år.

Surahammars kommuns höga investeringstakt de senaste åren innebär att en större andel av driftkostnaderna framöver kommer att upptas av avskrivningar. Till detta kommer de investeringar som planeras att göras med nya kök och mellanstadieskola. Även de finansiella kostnader kommer ta en större andel framöver i takt med att räntorna troligtvis kommer stiga.

2.7.4 Kapacitet

Det andra perspektivet i den finansiella analysen är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder.

Soliditeten redovisas både inkluderat och exkluderat den pensionsskuld som ligger utanför balansräkningen. Från och med 1998 redovisas tidigare intjänad pensionsskuld som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och enbart ny intjänad pensionsskuldsoökning bokförs som avsättning i balansräkningen.

Förändringen i detta finansiella mått är beroende av investeringstakt, nyupplåning, andra skuldförändringar samt det ekonomiska resultatet och ju högre soliditeten är desto mindre är kommunens låneskulsandel.

Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls eller utvecklas i positiv riktning. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt och en förbättrad soliditet innebär att skuldsättningsgraden minskar och därigenom ökar det finansiella handlingsutrymme.

Kommunkoncernens soliditet har ökat jämfört med föregående år. Inklusiva pensionsåtaganden uppgår den till 10,4 procent för 2021, vilket innebär en ökning på 6,4 procentenheter

Soliditet	2021	2020	2019	2018	2017
Koncernen % exkl. pensionsskuld	29,3	23,9	21,7	19,6	18,7
Kommunen % exkl. pensionsskuld	42,5	36,2	34,6	31,6	31,4
Koncernen % inkl. pensionsskuld	10,4	4,0	0,3	-3,0	-5,4
Kommunen % inkl. pensionsskuld	16,4	8,1	3,3	-1,4	-4,2

Kommunen har gjort goda resultat de senaste åren vilket har medfört att kommunens soliditet stadigt förbättrats. Vid periodens slut uppgår Surahammars soliditet till 42,5 procent och inkluderaransansvarförbindelsen förbättrades även den till 16,4 procent. Förbättring är betydande då motsvarande siffror vid förra årsbokslutet uppgick till 36,2 procent resp. 8,1 procent.

Kommunalskatten

Kommunalskatten är den viktigaste inkomstkällan för kommunen och är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap. Låg skattesats innebär potential att stärka intäktsidan genom ökat skatteuttag. Surahammars skattesats har varit oförändrad de senaste fem åren.

Kommunalskatt, %	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunen	22,31	22,31	22,31	22,31	22,31
Landstinget	10,88	10,88	10,88	10,88	10,88
TOTALT	33,19	33,19	33,19	33,19	33,19

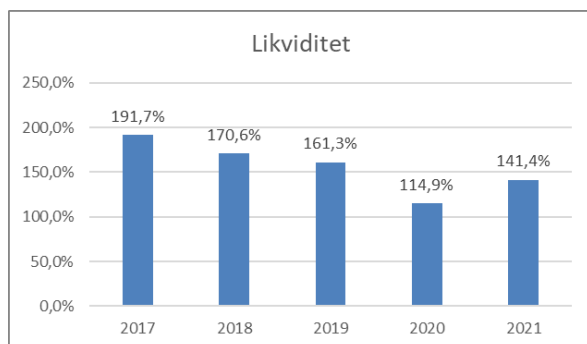
2.7.5 Risk

I den tredje perspektivet i den finansiella analysen kartläggs om det föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet. Med risk avses åtaganden eller förhållanden som kan innebära negativa konsekvenser för framtiden och en viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet.

En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens pensionsskuld.

Likviditet ur ett riskperspektiv

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk. En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likvid

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Om måttet överstiger 100 procent innebär det att de likvida medlen är högre än de kortfristiga skulderna och räcker till att betala de skulder som förfaller inom den närmsta tiden. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

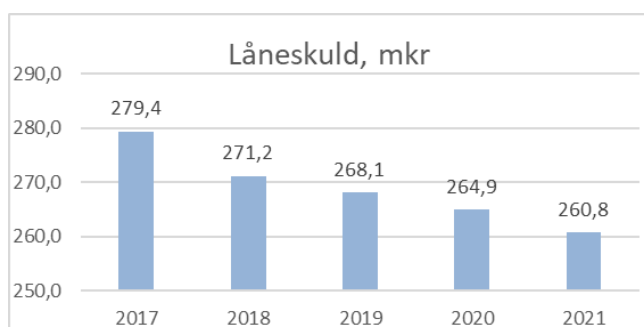
Trots att kommunen haft stora bygginvesteringar, som finansierats med egna medel under de två senaste åren är kassalikviditeten god och den ligger på en betryggande nivå vilket innebär att kommunen på kort- och medellång sikt har god kapacitet för att möta betalningstoppar.

Låneskuld

Den långfristiga skulden för kommunens koncern har stadigt gått ner i takt med att amorteringar gjorts. Under år 2021 vilket medför att koncernens låneskuld uppgår till 550,1 miljoner vid årsbokslutet.

Koncernen, låneskuld	2021	2020	2019	2018	2017
Låneskuld till kreditinstitut	550,1	562,9	578,8	582,4	595,7

Fullmäktige i Surahammar fattar årligen beslut om lånebehovet måste utökas eller inte. Det har inte varit aktuellt på många år att utöka lånebehovet. Ingen nyupplåning har skett under 2021 så fullmäktiges beslut har följts.

Under perioden har löpande amorteringar gjorts vilket medför att kommunens långfristiga skulder årligen har minskat med motsvarande belopp. Det är viktigt att kommunen har en bra balans mellan fasta och rörliga lån för att minimera risk och för Surahammars del löper 157,3 miljoner kronor (58,7 procent) i dagsläget med rörlig ränta, vilket är en procentuell minskning från föregående delårsbokslut med 18,6 procent. Anledningen är att kommunen valt att ha fast ränta på de lån som omsatts under året..

Den genomsnittliga räntan på lånen har minskat under året från att ha varit 0,72 procent vid årsbokslutet 2020 till 0,61 procent vid detta årsbokslut.

Genomsnittlig räntebindning i %						
Tidsperiod	0-1 år	1-2 år	2-5 år	5-10 år	10 > år	Total
Räntebindning	29,0	11,0	22,0	38,0	0,0	100,0

Pensionsförpliktelser

I koncernföretagen finns avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta eftersom skulden skall finnas under många kommande år.

Kommunens skuld till arbetstagare och pensionstagare redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Beräkningarna för de förtroendevalda som omfattas av pensionsförmåner enligt gällande regelverk görs via kommunens pensionsförvaltare, KPA.

Surahammars kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlänas i sin helhet i verksamheten.

Aktualiseringsgraden uppgår till 96 procent, vilket är en mycket bra nivå. Aktualiseringsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensions- grunddaneanställningar.

Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som skuld i balansräkningen. Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Kommunen följer RKRR från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser.

Upplysningar om förpliktelsen finns i not 19, 23

Lönerevisionen för 2020 blev för vissa anställda inte klar och utbetalt förrän i början av januari vilket har påverkat pensionskostnaderna på helårsbasis 2021. De kostnadsposter som främst påverkats är den avgiftsbestämda ålderspension och den förmånsbestämda ålderspensionen för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp. Enligt beräkningar, gjorda från mallar från kommunens pensionsförvaltare, innebär det en högre kostnad för kommunen med 223 601 kronor.

Ytterligare en faktor som påverkat pensionskostnaderna 2021 är det ändrade SKR fattade beslut livslängdsantagande i RIPS, som Sveriges kommuner och regioner fattade beslut om den 23 april. Förändringen av antagandet slår lite olika för kommuner och regioner. Det beror främst på hur pensionsskulden ligger fördelad mellan män och kvinnor samt vilka åldersgrupperna är. Det är framför allt männens medellivslängd som ökar jämfört med tidigare antaganden.

För Surahammars kommun medförde detta ökade pensionskostnader med 7,1 miljoner varav 5,2 miljoner återfinns i ansvarsförbindelsen.

Den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelse är ofinansierad, då den finns utanför balansräkningen. Vid delårsperioden uppgår Surahammars kommuns ansvarsförbindelse till 2107,2 miljoner, vilken är en liten minskning från årsskiftet 2020 (211,8).

Surahammars kommun har inga personer med särskilda pensionsavtal.

	Kommunen	
	2021	2020
Pensionsförpliktelse (mkr)		
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inkl löneskatt	52,6	47,6
b) Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	207,2	209,0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	259,8	256,5
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Total pensionsförsäkringskapital	0	0
- varav överskottsmedel	0	0
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeingar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)		
Summa förvaltade pensionsmedel		
Finansiering		
Återlånade medel	259,8	256,5
Konsolideringsgrad	96%	96%

Borgensåtaganden

Borgensåtagande innebär att kommunen garanterar att en annan verksamhets skuld kommer att bli betald och när en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns.

Kommunens borgensåtaganden för Västra Mälardalens Kommunalförbund ökat med 2,7 miljoner under året vilket medfört att Surahammars kommuns samlade borgensansvar totalt sett har ökat från 281 miljoner år 2020 till 282,0 miljoner per sista december 2021.

Borgen för kommunägda bolag uppgick till 245,3 miljoner kronor och till kommunalförbund var borgensåtaganden 26,2 miljoner. Övriga borgen avser föreningar och den solidariska borgen som Surahammars kommun har tillsammans med tre andra kommuner gällande Strömsholms kanal, där kommunens åtaganden per sista december är 0,7 miljoner kronor.

Till Surahammars Kommunal Teknik AB finns en generell säkerhet på 41,8 mkr som ej var utnyttjad.

Surahammars kommun är medlem i Kommuninvest och har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges samtliga förpliktelser. Särskilt regressavtal finns som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna. Kommunens andel av dessa skulder är 0,09144 procent.

Kommunen har inte gjort några borgensförluster under året.

2.7.6 Kontroll

Med kontroll avses förmågan att styra och kontrollera verksamheten och det fjärde perspektivet i den finansiella analysen har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp.

En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

Budgetföljsamhet för styrelse och nämnder

Genom att utvärdera budgetföljsamheten kan en bedömning göras gällande om förmågan att planera och genomföra verksamheten sker enligt plan. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt.

Kommunens driftsredovisning, som är en viktig del i den finansiella kontrollen, beskriver hur nämnder och styrelse har hanterat de medel man blivit tilldelade.

Driftsramarna som beslutas av fullmäktige ska användas till att finansiera den löpande verksamheten, såsom skola, vård, omsorg, samhällsbyggnadsverksamheter och administration.

I juni 2020 fastställde Kommunfullmäktige driftsramarna för kommunens styrelse och nämnder till 552,4 miljoner kronor. Samt att alla verksamheter skulle kompenseras för faktiska löneökningar då dessa blev klara. Driftbudgetramarna ändrades således under våren till totalt 559,5.

En förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna och nedan visas styrelse och nämndernas avvikelser, som prognostiserades vid delårsbokslutet och de faktiska budgetavvikelserna vid årets slut.

Budgetavvikelse styrelse och nämnder (mkr)	Helårsprognos vid delår aug	Utfall
Kommunstyrelsen	2,1	6,5
Barn- och bildningsnämnden	-1,2	2,1
Socialnämnden	1,1	0,4
Bygg- och Miljönämnden	1	0,4
Budgetavvikelse nämnderna totalt	3	9,4

Vid delårsbokslutet pekade helårsprognosen för styrelse och nämnder mot en positiv avvikelse jämfört med budget på 3,0 miljoner kronor. Det var endast Barn- och bildningsnämndens helårsprognos som hade negativ avvikelse.

I detta läge meddelade Kommunstyrelsen, i sin uppsiktsplikt, att samtliga nämnder och styrelser skulle arbeta aktivt med att förbättra sina resultat. Barn- och bildningsnämnden fick även lämna in åtgärdsplan på hur de skulle kunna förhindra de prognostiserade underskotten.

Under hösten skedde intensiva ansträngningar och effektiviseringar för att förvaltningarna skulle få ett bättre utfall vid årets slut än det prognostiserade, vilket även uppfylldes. En stor bidragande orsak till att Barn- och bildningsnämnden lyckades uppvisa positiv avvikelse vid årets slut var minskade kostnader för skolskjuts där ett nytt avtalet började gälla från och med mitten av augusti. Vid årets slut uppvisade nämnderna totalt sett en positiv avvikelse med 9,4 mkr.

För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisa till rapporten om driftsredovisning.

Mer om nämndernas resultat redovisas under avsnittet verksamhetsredovisning. Ekonomisk redovisning i sin helhet sker endast till respektive nämnd.

Leasingåtaganden

Kommunen hyr bilar, vissa inventarier samt verksamhetslokaler där kontraktstiden varierar mellan ett år och som längst femton år.

Avtalet gällande skolan i Ramnäs tecknades på femton år med det helägda dotterbolaget Ramnäs fastigheter och löper till år 2026.

Rättslig tvist

Surahammars kommun är inte i någon pågående rättslig tvist av väsentlighet.

2.8 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader och avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Ekonomisk balans handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

Balanskravet innebär att underskott som uppkommit under enskilt räkenskapsår ska återställas inom de tre påföljande åren. Lagen medger att avvikelse från denna regel får ske om kommunen kan åberopa synnerliga skäl och kommunen slipper då återställningen.

Uppfyllt balanskrav även i år

Surahammars kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. Årets balanskravsresultat är vid delåret positivt och lever upp till lagens krav. Balanskravsresultatet för 2021 är 47,8 miljoner kronor och uppfyller därmed kommunallagens balanskrav.

Balanskravsutredning	Helår 2021	Helår 2021	Helår 2021	Helår 2021	Helår 2020
Periodens resultat	70 416	39 165	12 351	68 653	36 597
Samtliga realisationsposter	0	0	0	0	0
Vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
Vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringa	70 416	39 165	12 351	68 653	36 597
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Periodens balanskravsresultat	70 416	39 165	12 351	68 653	36 597

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under angivna förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. På så sätt skapas större stabilitet för verksamheterna.

Då det är frivilligt att tillämpa RUR finns det ett stort lokalt utrymme hur hanteringen ska utformas, men det ska framgå i riktlinjerna för god hushållning och fullmäktige ska besluta om hur reserven ska hanteras.

Fullmäktige har inte beslutat i sina riktlinjer om reservering till resultatutjämningsreserv för år 2021.

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Syftet med personalekonomisk redovisning är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över kommunens största investering och viktigaste resurs, medarbetarna. Redovisningen innehåller personalstatistik där jämförelse sker med föregående år.

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala sektorn. En attraktiv arbetsmiljö är viktig för att kunna behålla och rekrytera kompetent personal och reducera sjukfrånvaron.

Surahammars kommun arbetar kontinuerligt med att ha en attraktiv arbetsmiljö, där personalen ska känna trivsel, ansvarstagande, kreativitet och utveckling.

En personalpolitisk målsättning med medarbetarskapet är att varje medarbetare skall uppfatta det naturligt att se sig själv som en god ambassadör för Surahammars kommun. Det skall vara naturligt och uppmuntrande att ta ansvar och vara engagerad, att möta brukare och kommuninvånare, oavsett vilket uppdrag man har i organisationen

För att Surahammars kommun ska lyckas i sitt uppdrag att leverera hög kvalitet på våra välfärdstjänster till medborgarna behöver kommunen ligga i framkant i arbetet med kompetensförsörjningen.

Pilotprojekt gällande en ny typ av medarbetarenkät, med några korta frågor som skett veckovis är avslutad. Anledningen är att belastningen för hanteringen blev ohållbar för verksamheternas chefer. Beslut togs att återinföra den årliga medarbetarenkäten i stället.

Arbetet med tidiga rehabiliteringsinsatser för att minska sjuktalen sker kontinuerligt och medför att kommunen kan hushålla med både personella och ekonomiska resurser.

Rekryteringar

Rekrytering av medarbetare sker inom kommunens alla verksamhetsområden men främst inom barn- och bildning samt inom äldre- och handikappomsorgen. Totalt har Surahammars kommun haft 151 publicerade annonser ute för rekrytering. De flesta rekryteringsuppdrag har lyckats men det har ibland hänt att flera rekryteringsförsök av så kallade nyckelkategorier med högre utbildning fått göras om för att få tjänsterna tillsatta.

2.9.1 Antal medarbetare och anställningsformer

Anställningar

Antal anställningar visar att antalet tills vidare anställda har minskat under året och tidsbegränsade anställningarna här däremot ökat något under året.

Antal anställda	Antal 21-12-31	Årsarb 21-12-31	Antal 20-12-31	Årsarb 20-12-31
Tills vidare	686	622	686	645,17
Viss tids anställda	113	82,81	113	104,01
Totalt	799	704,81	799	749,18

2.9.2 Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden ligger fortsatt högt den ligger på 93% för kvinnor och 96% för män. Verksamheterna i kommunen ska eftersträva att personalen kan arbeta heltid. Vid önskad förändra sysselsättningsgrad och vid nyrekrytering ska, i den mån det är möjligt, erbjuda heltidstjänster.

Genomsnitt sysselsättningsgrad	2021	2020
Kvinnor	93%	93%
Män	96%	96%

2.9.3 Könsfördelning, åldersfördelning och pensionsavgång

De anställda i Surahammars kommun fördelar sig på 86,92 procent kvinnor och 13,07 procent män. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor, medan det motsatta gäller inom områdena gator- och vägar, teknik och fastighet. Antalet chefer var 25 fördelade på 23 kvinnor och 2 män.

Ålderssammansättningen bland de tillsvidareanställda medarbetarna visar att den största gruppen återfinns inom åldrarna 46–55 år och därefter i gruppen 36–45 år.

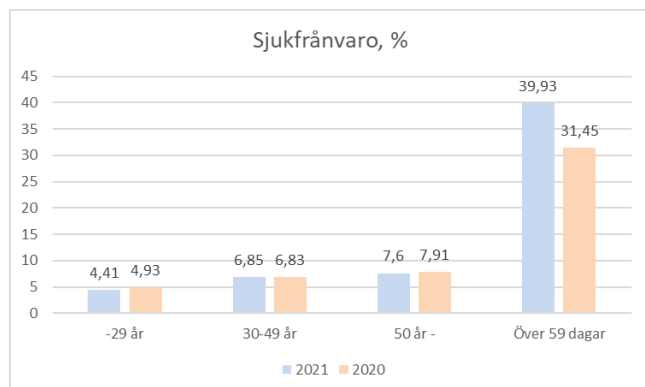
Kommunen står inför relativt stora pensionsavgångar de närmaste åren och det ställer krav på vår förmåga att arbeta strategiskt med framtida rekryteringar och att vara en attraktiv arbetsgivare. Under 2021 har 14 medarbetare gått i pension.

2.9.4 Sjukfrånvaro - förebyggande och hälsofrämjande arbete

Sjukfrånvaron har under hela året ökat och den största orsaken är Covid 19. Kommunen har under flera år arbetat aktivt med olika aktiviteter för att minska sjukfrånvaron. Under pandemin har arbetat fortsatt med insatserna men korttidsfrånvaron har ökat och målet 4,5 procent kunde ej uppnås.

Sjukfrånvaro %	2021	2020
Kvinnor	7,25	7,47
Män	5,08	5,12
Totalt	6,98	7,08

Procentsatsen står för kommunens totala sjukfrånvarotid i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid och följande procentsatser återspeglar respektive åldersgrupp.

Sjukfrånvaron varierar inom kommunens olika verksamheter. Verksamhetsområdena som har störst sjukfrånvaro återfinns inom Samhällsbyggnadsenheten och Socialnämnden med 7,32 procent respektive 6,68.

Det är av stor vikt att både det rehabiliterande och förebyggande arbetet fortgår och prioriteras och i detta arbete har cheferna en central roll. För att vända sjukfrånvarons utveckling behöver chefens förutsättningar och resurser utvecklas. Kommunen har övergripande riktlinjer för det rehabiliterande arbetet med syfte att tydliggöra rehabiliteringsprocessen, våra olika ansvarsområden och funktioner.

Uppföljning av sjukfrånvaron pågår kontinuerligt i dialog med cheferna och under året har många olika insatser, både rehabiliterande och förebyggande på grupp- och individnivå, genomförts med positiva resultat. Sjukfrånvaron redovisas kvartalsvis i respektive styrelse och nämnder.

Kommunen har tjänsten sjuk- och friskänmälan inkl. vård av barn för att förebygga ohälsa och ge medarbetarna tillgång till professionell vårdrådgivning. Denna tjänst tillhandahålls av företagshälsovården Previa.

Kommunen har ett friskvårdsbidrag som alla anställda kan utnyttja för olika aktiviteter.

2.9.5 Arbetsmiljö och hälsa

När det gäller det övergripande arbetsmiljöarbetet har flera insatser och projekt pågått under året. En stor del av hanteringen gällande arbetsmiljöfrågorna har också präglats av Coronapandemin.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet

Det finns en metod utarbetad i Surahammars kommun kring hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska utvärderas och bedrivas. Avsikten är också att varje förvaltning och verksamhet ska göra riskbedömningar i sina verksamheter och där efter upprätta handlingsplan med åtgärder och förbättringar.

2.10 Förväntad utveckling

Beräkningar för kommunens framtida ekonomiska utveckling baseras på planerade investeringar, förväntad befolkningsutveckling samt SKR:s prognoser för utveckling av skatteunderlag och kostnader.

Utmaningarna som vi har framför oss är flera och vi arbetar långsiktigt och strategiskt för att hantera de på ett sätt där kommunen ska kunna leverera god service till våra kommuninvånare.

Surahammars kommuns finansiella styrka totalt sett är i dagsläget fortsatt bra men kostnadstrycket inom våra större verksamhetsområden är högt av olika anledningar. Det demografiska förutsättningarna sätter stort tryck på verksamheterna, personalkostnader kopplat till lönetryck och behov av vikarier är en annan avgörande faktor. Slutligen har kommunens Socialförvaltning hårt tryck när det gäller personer som behöver placeras på olika händelser som sker.

Blickar vi framåt kommer hela den kommunala sektorn att stå inför stora utmaningar då demografin förändras med fler äldre och personer i de yngre åldrarna, samtidigt som fler kommuner redan nu visar ekonomiska underskott.

I Surahammars kommun kommer stort fokus att fortsätta ligga på digitaliseringsarbete och hur det kan hjälpa verksamheterna och invånarna. I rådande läge är det mycket angeläget att få grundläggande förutsättningar på plats för att den offentliga sektorn ska kunna digitaliseras.

Demografin och integreringen av nyanlända kommer att ställa stora krav på att anpassa verksamheterna framöver. Kommunen måste arbeta med lösningar inom både skola och vård- och omsorg då elevkullarnas storlek är betydande samtidigt som kommunen får en åldrande befolkning.

Den förväntade ekonomiska utvecklingen är att arbeta mot en fortsatt hög likviditet, goda resultat som förbättrar kommunens egna kapital och soliditet.

Kommunens låneskuld ska minska genom amorteringar och då likviditeten tillåter kan även extra-amorteringar eller inlösen av lån göras, samtidigt som inriktningen är att inga nya lån ska upptas.

Kommunens strategiska arbete inriktas på att ”få fart” på befolkningsutvecklingen. Surahammar är den attraktiva mindre kommunen med bra boende, skola, attraktivt fritidsliv och endast tio minuters pendling till Västerås.

Befolkningsökning kräver boendemöjligheter. En strategisk framtidsfråga är därför att det skapas förutsättningar för en ökad inflyttning. Kommunen arbetar därför med en rad olika åtgärder.

En viktig framtidsfråga är att öka utbudet genom att ickekommunala fastighetsaktörer bygger och utvecklar fastigheter i kommunen. En dialog förs därför med olika aktörer i denna fråga.

Transporter och kommunikationer, såväl för gods som för personer, kommer även i fortsättningen att vara en viktig framtidsfråga. Detta blir tydligt när det kan konstateras att över hälften av den arbetsföra befolkningen dagligen pendlar över kommungränsen för att arbeta eller studera.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Koncernen		Kommunen		
		Utfall 2021	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	3	170 126	169 956	84 602	108 069	106 359
Verksamhetens kostnader	4	-702 276	-705 530	-662 317	-660 830	-651 964
Avskrivningar	5	-33 012	-20 171	-24 000	-20 963	-19 903
Verksamhetens nettokostnader		-565 163	-555 745	-601 715	-573 724	-565 508
Skatteintäkter	6	478 892	457 556	470 117	478 892	457 556
Generella statsbidrag och utjämning	7	165 452	146 844	147 449	165 452	146 844
Verksamhetens resultat		79 181	48 655	15 851	70 620	38 892
Finansiella intäkter	8	5 848	6 074	5 000	6 191	6 355
Finansiella kostnader	9	-14 340	-16 284	-8 500	-8 158	-8 650
Resultat efter finansiella poster		70 689	38 445	12 351	68 653	36 597
Bokslutsdisposition		0	720			
Aktuel skatt		-41				
Uppskjuten skatt		-232				
Årets resultat		70 416	39 165	12 351	68 653	36 597

3.2 Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	11	766 006	728 186	498 147	466 573
Maskiner och inventarier	12	82 425	77 663	16 879	11 671
Övriga materiella anläggningstillgångar		13 628	14 446		
Finansiella anläggningstillgångar	13	11 455	12 601	73 574	73 599
Summa anläggningstillgångar		873 514	832 896	588 600	551 842
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	14	8 210	8 725	8 210	8 725
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd m.m.	15	1 599	3 320	1 570	3 255
Fordringar	16	65 511	75 228	49 181	48 018
Kassa, bank	17	146 728	131 151	146 727	131 150
Summa omsättningstillgångar		213 837	209 698	197 478	182 423
Summa tillgångar		1 095 561	1 051 320	794 288	742 990
EGET KARPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18	250 991	211 925	269 078	232 482
Resultatutjämningsreserv		0			
Övrigt eget kapital					
Årets resultat		70 416	39 165	68 653	36 597
Summa eget kapital		321 407	251 090	337 731	269 078
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	53 186	48 218	52 571	47 578
Uppskjuten skatteskuld		1 424			
Andra avsättningar		0	1 192	0	
Skulder					
Långfristiga skulder	20	366 351	501 770	264 328	267 591
Kortfristiga skulder	21	353 193	249 051	139 658	158 743
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 095 561	1 051 320	794 288	742 990
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Borgensåtagande kommunala bolag	22	281 987	281 478	281 987	281 478
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	23	207 205	208 952	207 205	208 952
Panter och därmed jämförliga säkerheter		Inga	Inga	2 000	2 000
Summa panter och ansvarsförbindelser		489 192	490 430	491 192	492 430

3.3 Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	Kommunen	
		2021-12-31	2020-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	18	68 653	36 605
Avskrivningar	5	20 963	20 852
Avsättningar	19	4 993	3 444
Justering för ej likviditetspåverkande poster		0	6 619
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		94 609	67 519
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	16	-1 149	-7 939
Ökning/minskning förråd och varulager	15	1 685	-3 084
Ökning/minskning kortfristiga skulder	21	-19 085	-34 508
Kassaflöde från den löpande verksamheten		76 060	21 988
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förskott och lån till utomstående	16	-14	19
Investering i materiella anläggningstillgångar	11-13	-57 720	-47 264
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-57 734	-47 245
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Utbetalt bidrag för investeringar	14	515	0
Amortering av skulder	20	-3 263	-3 332
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 748	-3 332
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR			
Utbetalning av bidrag till infrastruktur	14	515	0
Årets kassaflöde		15 577	-28 588
Likvida medel vid årets början		131 150	159 738
Likvida medel vid årets slut		146 727	131 150

3.4 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Den kommunala redovisningslagen

Det som reglerar hur den kommunala redovisningen ska utformas är dels god redovisningssed, dels den kommunala redovisningslagen. Här regleras hur kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning ska redovisas i en resultaträkning, en balansräkning samt en finansieringsanalys. För att beskriva kommunens interna redovisning används en drift- och investeringsredovisning. Dessutom ska kommunen upprätthålla en sammanställd redovisning. Den utgörs av resultat- och balansräkning samt en finansieringsanalys för kommunen och de bolag där kommunen har ett betydande inflytande. För året saknas en sammanställd finansieringsanalys.

Redovisningsprinciper

Redovisningslagen tydliggör även en del principer för den ekonomiska redovisningen. Dessa är:

- Principen om pågående verksamhet.
- Principen om transparens eller öppenhet.
- Försiktighets- och matchningsprincipen.
- Kongurensprincipen.
- Objektivitetsprincipen.
- Principen om historiska anskaffningsvärden

De tre första är överordnade de tre övriga och innebär i korthet att verksamheten är tänkt att fortsätta kontinuerligt och är utgångspunkten för de övriga principerna.

Sammanställd redovisning

Surahammars kommuns kommunkoncern omfattar förutom kommunen även aktiebolag och ett pensionsförbund, där kommunen haft ett väsentligt inflytande, minst 20%. I kommunkoncernen ingår för 2020:

Surahammars Hus Förvaltning AB, 100% (Moderbolag)

Ramnäs Fastigheter AB, 100%

Surahammars Kommunalteknik, 100%

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att kommunens bokförda värden på aktier har eliminerats mot bolagets egna kapital vid förvärvet. Elimineringar har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive bolag samt mellan bolagen.

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har gjorts i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I 2020 års bokföring och bokslut har den kommunala redovisningslagens bestämmelser i allt väsentligt tillämpats.

Skatteintäkter

Skatteintäkter har redovisats enligt Rådets rekommendationer och slutavräkningen baseras på Sveriges kommuner och landstings (SKR) decemberprognos.

Generella statsbidrag

Rådet för kommunal redovisning har gjort ett yttrande med anledning av merkostnader till följd av Corona-19 och då ska ersättning endast tas med fram till och med november, vilket Surahammars kommun har gjort.

Semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld är bokförd som en kortfristig skuld. Skuldförändringen bokas övergripande mot respektive styrelse och nämnd.

Nedskrivning av kundfordringar

Nedskrivning av kundfordringar redovisas i driften på respektive verksamhet. För vissa fordringar har amorteringsplan gjorts och då finns dessa kvar i balansräkningen.

Periodisering av kostnader och intäkter

Kostnader och intäkter som är hänförliga till räkenskapsperioden har tagits med oavsett tidpunkt för betalning. Redovisningsrådets gamla rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar. Till årsbokslutet kommer RKR R2 att tillämpas.

Driftsredovisning

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg med 40,15% som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Gemensam central administration som ekonomi, personal, nämndsekreterare och utredare/utvecklare fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Kommunen tillämpar inte internhyror utan kostnader kopplade till lokaler som el, vatten och värme debiteras fullt ut på respektive fastighet, som återfinns under tekniska verksamheten.

Investeringsredovisning

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,75 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar. Avskrivningar för samtliga anläggningstillgångar påbörjas samma år som objektet har anskaffats. Pågående projekt samt markreserv skrivs inte av. Avskrivningstiden för olika typer av anläggningstillgångar fastställs med utgångspunkt från Rådets skrift om avskrivningar men med egna bedömningar i vissa fall av tillgångarnas beräknade nyttjandetid. Avskrivningar beräknas enligt metoden linjär avskrivning på historiska anskaffningsvärden. Följande avskrivnings-tider tillämpas normalt i kommunen:

Maskiner och inventarier: 3, 5, 10 och 15 år

Fastigheter och anläggningar: 10, 15, 20, 30, 40, 50 och 75 år

Fr.o.m. räkenskapsåret 2012 har erhållna investeringsbidrag bokförts som en förutbetalad intäkt och intäktsförs under anläggningens nyttjandetid (avskrivningstid).

Fr.o.m. räkenskapsåret 2014 tillämpas komponentavskrivning på nya anläggningstillgångar.

Leasingavtal

RKR R5 gällande redovisning av leasingavtal innebär att klassificering ska göras av leasingavtal, antingen som finansiellt eller operationellt. De leasingavtal som finns i Surahammars kommun klassificeras som operationella. Kommunen planerar för att göra en genomgång av leasingavtalen under 2021.

Citybanan

Kommunfullmäktige beslutade under 2009 att medfinansiera Citybanan tillsammans med många andra kommuner och landsting. Medfinansiering redovisas som ”Bidrag till infrastruktur” i balansräkningen och resultaträkningen påverkas genom en ”upplösning” under 25 år med början 2013. Likvidmässigt har utbetalningar gjorts under perioden 2013 – 2017.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt ”blandmodellen”. KPA:s beräkningar utgör underlag. Pensionsåtaganden inkl. löneskatt före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade enligt RIPS19.

Surahammars kommun har i oktober 2015 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Surahammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Surahammars kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 467 246 166 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 473 609 616 kronor.

Belopp i tkr	Kommunen	
	2021-12-31	2020-12-31
Not 3 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	7 345	7 974
Taxor och avgifter	13 566	14 326
Hyror och arrenden	10 515	10 789
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	69 972	65 609
Övriga bidrag	611	1 191
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	5 608	6 469
Exploateringsintäkter		0
Realisationsvinster	453	0
Summa verksamhetens intäkter	108 069	106 359
Not 4 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-392 172	-384 900
Pensionskostnader	-35 384	-33 542
Lämnade bidrag	-17 198	-17 462
Köp av huvudverksamhet	-90 344	-98 002
Lokal- och markhyror	-6 752	-6 706
Inköp av anläggning och underhållsmaterial		
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter		
Bolagsskatt		
Övriga kostnader	-118 980	-111 352
Summa verksamhetens kostnader	-660 830	-651 964
Not 5 Av- och nedskrivningar		
Avskrivningar immateriella tillgångar		0
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-18 426	-17 125
Avskrivningar maskiner och inventarier	-2 537	-2 689
Nedskrivning av anläggningstillgångar		-89
Återföring nedskrivning av anläggningstillgångar		
Summa avskrivningar	-20 963	-19 903
Not 6 Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	-465 687	467 206
Preliminär slutavräkning innevarande år	-11 544	-7 196
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1 661	-2 454
Summa skatteintäkter	-478 892	457 556
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	126 371	120 599
Kostnadsutjämningsavgift	-5 575	-4 942
Regleringsbidrag	30 028	10 304
Kommunal fastighetsavgift	24 139	21 339
Bidrag för LSS-utjämning	-10 929	-3 359
Övriga bidrag	1 418	2 904
Summa Generella statsbidrag och utjämning	165 452	146 844
Not 8 Finansiella intäkter		
Utdelningar från koncernföretag	233	413
Utdelningar på aktier och obligationer	0	0
Realiserad vinst på försäljning av placeringsmedel		
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel		
Ränteintäkter	5 857	5 371
Borgensavgifter	44	468
Övriga finansiella intäkter	58	104
Summa Finansiella intäkter	6 191	6 356
Not 9 Finansiella kostnader		
Räntekostnader på lån	-1 625	-1 917
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-583	-880
Förlust vid försäljning av placeringsmedel	0	0
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel	0	0
Övriga finansiella kostnader	-5 949	-5 853
Summa Finansiella kostnader	-8 158	-8 650

Belopp i tkr	Kommunen	
	2021-12-31	2020-12-31
Not 11 Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	758 855	716 000
Inköp	33 998	42 855
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		
Utgående anskaffningsvärde	792 853	758 855
Ingående ack. Avskrivningar	-430 894	-414 629
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		
Årets avskrivningar	-18 426	-16 265
Utgående ack. Avskrivningar	-449 321	-430 894
Ingående ack. Nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar / återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	343 532	327 961
Därav finansiell leasing	0	0
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	27	27
Pågående ny-, till- och ombyggnad		
Ingående anskaffningsvärde	138 612	74 643
Inköp	16 003	63 969
Överföring till annat slag av tillgång ack. Värden		
Överföring till annat slag av tillgång årets utfall		
Utrangeringar		
Utgående redovisat värde	154 615	138 612
Not 12 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	70 804	67 344
Inköp	7 745	3 459
Försäljningar		
Utrangeringar	-33	
Överföringar		
Utgående anskaffningsvärde	78 515	70 804
Ingående ack. Avskrivningar	-59 133	-56 444
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		
Årets avskrivningar	-2 503	-2 689
Utgående ack. Avskrivningar	-61 636	-59 133
Ingående ack. Nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar / återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	16 879	11 671
Därav finansiell leasing	0	0
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9	10

Belopp i tkr	Kommunen	
	2021-12-31	2020-12-31
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar		
Aktier		
Surahammars hus Förvaltnings AB	39 200	39 200
Surahammars Kommunal Teknik AB	11 900	11 900
Sura Vision AB	6 400	6 400
Förenade småkommuners försäkring	0	0
Inera	43	43
Kommunassurans syd	674	674
Andelar		
Surahammars Folkets Hus	1 000	1 000
Övriga	13	13
Summa aktier och andelar	59 230	59 230
Långfristig utlåning		
Folkets Hus Surahammar	5 749	5 774
Kommuninvest	5 190	4 198
Kommuninvest insatskapital	1 208	2 200
Vafab Miljö AB	2 196	2 196
Summa långfristig utlåning	14 344	14 368
Summa finansiella anläggningstillgångar	73 574	73 598
Not 14 Bidrag till statlig infrastruktur		
Bidrag till statlig infrastruktur		
Totalt bidrag	12 842	12 842
Ack. Upplösning	-4 117	-3 602
varav årets upplösning	-515	-515
Utgående redovisat värde	8 210	8 725
Not 15 Förråd m.m.		
Kommunens lager	1 570	3 255
Utgående redovisat värde	1 570	3 255
Not 16 Fordringar		
Växelkassa/handkassa	10	9
Kundfordringar	3 510	5 661
Statsbidragsfordringar		
Momsfordringar	0	3
Kommunalskattfordringar	17 251	14 303
Övriga kortfristiga fordringar	7 546	8 233
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	20 864	19 809
Utgående redovisat värde	49 181	48 018
Not 17 Kassa, bank		
Bank och kassa	146 727	131 150
Utgående redovisat värde	146 727	131 150
Not 18 Eget kapital		
Ingående eget kapital	269 078	232 482
Årets resultat	68 653	36 597
Utgående redovisat värde	337 731	269 078

Belopp i tkr	Kommunen	
	2021-12-31	2020-12-31
Not 19 Ingående avsättning *)	43 458	39 972
Ny intjänad pension, varav	2 632	3 394
Ränte- och basbeloppsuppräknig	589	880
Ändring av försäkringstekniska grunder, ändrat livslängdsantagande	1 867	
Pension till efterlevande	6	
Övrig post	16	-12
Förändring löneskatt	880	677
Årets utbetalningar	-1 484	-1 512
Utgående avsättning	47 964	43 399
<i>*) Justering gjord 211231 ändrat underlag KPA</i>		
Ingående avsättning Kommunalförbund	4 179	4 163
Årets ändring	427	16
Utgående avsättning	4 606	4 179
Aktualiseringsgrad	96%	96%
Not 20 Långfristiga skulder		
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut		
Kreditinstitut	260 814	264 944
Investeringsbidrag	4 978	3 926
Ack upplösning investeringsbidrag	-1 464	-1 279
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag		
Utgående redovisat värde	264 328	267 591
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning		
Genomsnittlig ränta %	0,61	0,72
Kapitalförfall andel av lån		
0-1 år	29%	31%
1-3 år	11%	38%
3-5 år	22%	10%
5-10 år	38%	21%
över 10 år	0%	0%
Not 21 Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder kreditinstitut	3 710	2 890
Kortfristig skuld till koncernbolag	11 378	20 777
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	8 656	8 715
Semester-, ferie- och uppehållslön	23 590	22 262
Personalens källskatt	6 621	6 976
Upplupna sociala avgifter	7 516	7 942
Leverantörsskulder	30 024	32 973
Momsskulder	-4 557	-4 710
Pension, individuell del inkl. löneskatt	21 404	22 375
Övrigt	31 317	38 543
Utgående bokfört värde	139 658	158 743

Belopp i tkr	Kommunen	
	2021-12-31	2020-12-31
Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Borgensåtagande kommunala bolag		
Ramnäs Fastigheter	14	14
Surahammars Hus Förvaltnings AB	151	152
Surahammars Kommunalteknik AB	80	82
Kommunalförbund	26	24
Övriga borgensförbindelser		
Övriga företag/ föreningar	11	11
Utgående bokfört värde	282	281
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna och avsättningarna		
Ingående ansvarsförbindelse	168 157	169 032
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 969	5 090
Ändringar av försäkringstekniska grunder, livslängdsantagande	5 213	
Pension till efterlevande		
Övrig post	709	4 279
Årets utbetalningar	-10 297	-10 244
Löneskatt	40 454	40 795
Utgående bokfört värde	207 205	208 952
Not 24 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	165	155
Förtroendevalda revisorer		
Total kostnad för revision	165	155

4 Driftsredovisning

Kommunens driftsredovisning beskriver hur nämnder och styrelser under året har hanterat de medel man fått för att utföra sina uppdrag och är en viktig del i den finansiella kontrollen. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelse och nämnder klarar av att bedriva sin verksamhet inom givna ramar.

Driftredovisning 2021	Budget 2021			Utfall 2021-12-31			Budget- avvikelse	2020 Nettoutfall
	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Nettobudget	Intäkter 2021-12-31	Kostnader 2021-12-31	Nettoutfall		
Styrelse - Nämnd								
Kommunstyrelsen	-28 527	217 150	188 623	-31 848	213 928	182 080	6 543	178 890
Centralförvaltningen	-1 207	30 994	29 787	-2 153	30 454	28 301	1 486	25 828
Politisk verksamhet	0	5 086	5 086	3,2	4 926	4 929	157	4 943
Köp av verksamhet & bidrag	-2 180	70 999	68 819	-1 254	68 562	67 307	1 512	68 179
Tekniska verksamheten	-25 140	110 070	84 931	-28 444	109 987	81 543	3 388	79 940
Barn- och bildningsnämnden	-25 347	196 657	171 310	-26 419	195 581	169 162	2 148	166 373
Central administration	-23 231	35 234	12 003	-21 331	32 393	11 062	941	16 452
Förskola	-50	54 696	54 646	-1 146	54 904	53 759	887	52 615
Skola	-1 078	95 786	94 708	-2 991	98 028	95 038	-329	88 029
Kultur och Fritid	-988	10 941	9 953	-951	10 255	9 304	649	9 277
Socialnämnden	-27 753	220 405	192 653	-38 131	230 340	192 209	444	184 453
Individ- och familjeomsorgen	-7 891	49 648	41 756	-8 664	49 779	41 116	640	41 886
Äldre- och funktionshindrade	-19 861	170 758	150 897	-29 468	180 561	151 093	-197	142 567
Bygg- och miljönämnden	-794	7 601	6 807	-1 501	7 951	6 450	356	6 206
Bygg- och miljönämnden	-652	5 378	4 726	-829	6 013	5 183	-458	4 449
Miljö- och hälsoskydd	-142	2 223	2 081	-671	1 938	1 267	814	1 757

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen som nämnd redovisar ett utfall på 182,1 miljoner kronor och totalt sett är det en positiv budgetavvikelse med 6,5 miljoner.

Centralförvaltningen innehåller alla verksamheter som arbetar centralt administrativt med personal, ekonomi, utredningar, nämnder, kommunikation, IT och inköp, krisberedskap, näringsliv och kultur- och turism.

Centralförvaltningens totala positiva avvikelse beror främst på erhållna sjuklönekostnader från Försäkringskassan, som inte varit budgeterade, mindre personalkostnader då vakanta tjänster inte tillsatts under året och lägre kostnader för personalvård. Inom nämnden uppvisar dock de olika verksamheterna både negativa och positiva budgetavvikelser.

Inom köp av verksamhet finns köp av kollektivtrafik, skolskjuts, och gymnasieutbildning för kommunens ungdomar. Bidrag ges till kommunens kulturföreningar, räddningstjänst i Mälardalen och till de förbund som kommunens fullmäktige beslutat att ingå i ex Västra Mälardalens kommunalförbund.

När det gäller köp av verksamhet har främst kostnaderna som kommunen betalat för ungdomarnas gymnasiegång blivit lägre än budgeterat.

Inom den tekniska verksamheten återfinns verksamhetsområdena fastighet, gator & vägar, parker och grönområden, skog restaurangtjänst, lokalvård och kommunens verksamhet för arbetsmarknadsåtgärder.

Den positiva budgetavvikelsen beror till stor del på att intäkterna inom både restaurangtjänst och för hyresintäkter blev betydligt bättre än budgeterat.

Kostnaderna inom restaurangtjänst överskreds med 1,8 miljoner kronor men balanserades upp av mindre kostnader inom framför allt parker och grönområden. Där blev kostnaderna mindre

Barn- och bildningsnämnden

Central administration

Byte av leverantör för skolskjuts och hårdare riktlinjer har medfört betydligt lägre kostnader än budgeterat.

Förskola

När det gäller förskola har intäkterna som erhållits för sjuklönekostnader från försäkringskassan varit en bidragande orsak till den positiva avvikelsen. Samtidigt som verksamheten arbetat aktivt för att inte överskrida de budgeterade personalkostnaderna.

Skola

TVå av verksamheterna uppvisar negativ budgetavvikelse gällande personalkostnader och det är högstadieskolan, där personalkostnaderna överskreds och grundskolan som behövde utökad med en tjänst då behov uppstod under året.

Kultur och Fritid

Under året har inte alla verksamheter, som bad och fritidsgård kunnat vara öppna fullt ut på grund av pandemin.

Socialnämnden

Under året har verksamheterna inom Socialnämnden haft det fortsatt tufft då pandemin har fortsatt. Utfallet visar att både kostnader och intäkter totalt för verksamheterna inom äldre- och funktionshindrade blev betydligt högre än budgeterade poster. Kostnaderna hänför sig till personal och skyddsmaterial och gällande intäkterna är det de statliga bidragen som varit högre.

Bygg och miljönämnden

Bygg och miljönämnden visar totalt sett en positiv budgetavvikelse. Både positiva och negativa avvikelser återfinns då flera vakanta tjänster återfunnits under stora delar av året på miljösidan. Samtidigt som konsult hjälp varit nödvändig att anlita för att verksamheten skulle kunna fortgå då det är fråga om myndighetsutövning.

5 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
	Beslutad totalavgift	Akkumulerat utfall	Avvikelse totalt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Lokalinvesteringar	203 049	173 854	29 195	7 375	40 375	-33 000
Avslutade projekt	19 774	24 224	-4 450	1 700	4 555	-2 855
99229 Renovering Ekängsbadet	10 000	9 309	691	0	0	0
92900 Bäckhammarskolan renovering	6 600	11 688	-5 088	0	2 795	-2 795
92016 Skogslundshallen	773	767	6	0	0	0
92102 Bäckhammarskolan parkering	50	49	1	50	49	1
92104 Manegebotten Ridhuset Sura	250	250	0	250	250	0
91003 Tuppkärrsskolan moduler	701	761	-60	0	60	-60
92119 Baracker Tuppkärrsskolan	1 400	1 400	0	1 400	1 400	0
Pågående projekt	183 275	149 630	33 645	5 675	35 821	-30 146
99901 Proj Kommunhuset KF 140414	19 000	5 565	13 435	0	1 182	-1 182
99220 Källbo Äldreomsorg Etapp 1	145 000	111 893	33 107	0	17 697	-17 697
92800 Dynabacken serviceboendelgh.	2 000	27 387	-25 387	0	13 235	-13 235
92904 Ställverk o skenor, G. Källbo	2 300	1 474	826	0	854	-854
92905 Återställning Global	300	414	-114	0	0	0
92013 Ångsgården utomhusmiljö	2 000	0	2 000	0	-46	46
92010 Kök Österängen/Källbo	6 000	0	6 000	0	0	0
92012 Målning Dynabacken	1 000	0	1 000	0	0	0
92101 Förstudie Ångsgården	200	171	29	200	171	29
91101 Dynabacken ändrad planlösning	1 530	2 090	-560	1 530	2 090	-560
92113 Förstudie nya skolan	1 000	146	854	1 000	146	854
92115 Tak Bäckhammarskolan	1 800	349	1 451	1 800	349	1 451
92116 Belysning gångväg (kanalen)	1 000	141	859	1 000	141	859
92118 Arbetscenter Stängsel o grind	145	0	145	145	0	145
Parker, gator & vägar	9 534	8 915	619	6 834	8 699	-1 865
Avslutade projekt	8 834	8 770	64	6 834	8 553	-1 719
92009 Gång- och cykelvägar Sura	2 000	1 814	186	0	1 597	-1 597
92106 Gator och Vägar 2021	6 834	6 956	-122	6 834	6 956	-122
Pågående projekt	700	146	554	0	146	-146
92011 Lekplatser	700	146	554	0	146	-146
Övriga investeringar	17 239	12 536	4 703	9 839	7 619	2 219
Avslutade projekt	7 714	7 697	17	2 313	3 091	-778
91001 Exploatering industritomter	0	0	0	0	-311	311
92921 IT-system Tekniska	800	984	-184	0	73	-73
97903 Luftkonditionering	145	108	37	0	0	0
93901 Licenskostn. GIS plattform	322	44	277	0	0	0
93900 Digitalisering detaljplaner	490	226	264	0	57	-57
91900 Stratsys	735	827	-92	0	115	-115
91002 Inventarier KS	76	80	-4	0	0	0
92100 Maskiner/maskinutrustning	223	216	7	223	216	7
92103 Restaurangtj. spis, diskmaskin	113	113	0	113	113	0
92105 Dammsugare, lokalvård	43	42	1	43	42	1
92107 Köksutrustning	32	32	0	32	32	0
92108 Inventarier Arbetscenter	28	27	1	28	27	1
92110 Arbetscenter virkestork	30	30	0	30	30	0
92112 Skurmaskiner	48	48	0	48	48	0
92114 Gräsklippare	125	120	5	125	120	5
91100 Inventarier ljud och bild	88	87	1	88	87	1
91000 Bostadsförsörjningsplan ÖP	950	1 520	-570	0	327	-327
91103 Beredskapsförråd	145	110	35	145	110	35
91104 Vattenutrustning	40	23	17	40	23	17
960XX Inventarier Barn- och bildning 2020	1 883	1 663	220	0	275	-275
961XX Inventarier Barn- och bildning 2021	1 398	1 396	3	1 398	1 396	3
Pågående projekt	9 525	4 839	4 686	7 525	4 839	2 686
92109 Brandskydd/ventilation kök	68	2	66	68	2	66
92111 Köksutrustning (2)	523	237	286	523	237	286
91102 Krissläpp	110	107	3	110	107	3
97000 Nyckelfritt	2 000	277	1 723	-	277	-
97100 Nya Källbo inventarier	2 500	2 097	403	2 500	2 097	403
97101 Dynabacken Inventarier	1 500	621	879	1 500	621	879
92117 Traktor ishallen	500	0	500	500	0	500
961XX Inventarier Barn- och bildning 2021	2 325	1 499	826	2 325	1 499	826
Totalt	229 822	195 305	34 517	24 048	56 693	-32 646

6 Översikt över kommunalägda bolag

6.1 Surahammars Hus förvaltning AB

Surahammars Hus Förvaltnings AB är ett av Surahammars kommun helägt bostadsbolag med uppgift att på den lokala fastighetsmarknaden tillhandhålla bostäder och lokaler. Ramnäs Fastigheter AB (556689–5537) är ett helägt dotterbolag till Surahammars Hus Förvaltnings AB. Det är ett kommersiellt fastighetsbolag.

Fastighetsbestånd

Antal uthyrningsenheter vid årets slut uppgick till 525 lägenheter samt 37 lokaler. Vakansgraden var 6,1% (4,4%). I statistiken ingår 6 (5) avställda lägenheter som behöver omfattande reovering innan de kan visas på marknaden.

Vakansgraden exkl. anställda lägenheter var 5 % (3,4%).

Hysesutveckling

Hyrorna kommer att höjas med 1,6 % fr o m 1 januari 2022

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 10,2 mkr (11,2).

Flerårsöversikt, nyckeltal

Surahammarshus Förvaltnings AB, mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	38,8	38,2	37,7	37,3	36,5
Resultat efter finansiella poster	0,7	2,4	0,2	1,7	0,1
Balansomslutning	245,9	247,9	246,2	247,1	246,1
Soliditet, %	7,1	6,8	5,8	5,9	5,5
Avkastning på totalt kapital, %	2,4	3,4	2,6	3,3	2,6
Avkastning på eget kapital, %	4	14	1,1	11,9	0,7

6.2 Surahammars Kommunalteknik AB

Surahammars Kommunal Teknik AB är ett av Surahammars kommun helägt bolag. Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Surahammars kommun och har som sådan att följa bestämmelserna i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Taxor

VA-avgifterna kommer att höja med 10% fr o m 1 januari 2022..

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 8,1 mkr vilket är en liten minskning jämfört med 2020 då investeringar gjordes för 8,9 mkr.

Flerårsöversikt, nyckeltal

Surahammars KommunalTeknik AB, mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	24,73	23,4	21,5	22,0	20,9
Resultat efter finansiella poster	1,1	-0,6	0,8	0,1	2,7
Balansomslutning	108,8	110,5	111,2	111,4	112,6
Soliditet, %	19,8	18,6	18,9	18,8	19,1
Avkastning på totalt kapita, %	2,2	1	1,6	1,7	4,0
Avkastning på eget kapital, %	4,9	neg	0,4	0,7	12,5

Surahammars Kommunalteknik AB

Året 2022 kommer att innebära stora förändringar i och med att verksamheten kommer att från 1 april bedrivas i det gemensamma bolaget, Mälarenergi Vatten AB, samt att personalen förutom VD, går till det gemensamma bolaget. Bolaget ser fram emot detta samt är medveten om att det kommer att ta tid och kräva ansträngningar inledningsvis från alla parter, för att det nya kommer att fungera så bra som möjligt. Men för att möta framtiden med dess utmaningar måste denna förändring ske.

Ett stort underhållsbehov i ledningsnätet föreligger, vilket måste hanteras de kommande åren. Att åtgärda underhållsbehovet kommer att medföra justeringar i framtida i VA-taxan.

Surahammars Hus Förvaltnings AB

Planerar att fortsätta förvalta sitt bestånd genom löpande renoveringar av lägenheter då behovet är stort på grund av både slitage och ålder.

Uppsaidga lokaler av Surahammars kommun kommer att bidra till lägre intäkter. Lokalerna kommer att ställas av med väntan på ombyggnation till lägenheter.

Budgeterade underhåll kommer att ligga på 4,5 mnkr (120 kr/kvm) både år 2022 och 2023. samt budgeterade investeringar på 4,0 mnkr både år 2022 och 2023.

Styrelsen har lämnat motion till ägaren om kapitaltillskott för projektering av byggnation av hyreslägenheter i Surahammar och Virsbo. Det är stort brist på hyreslägenheter i Surahammars kommun.